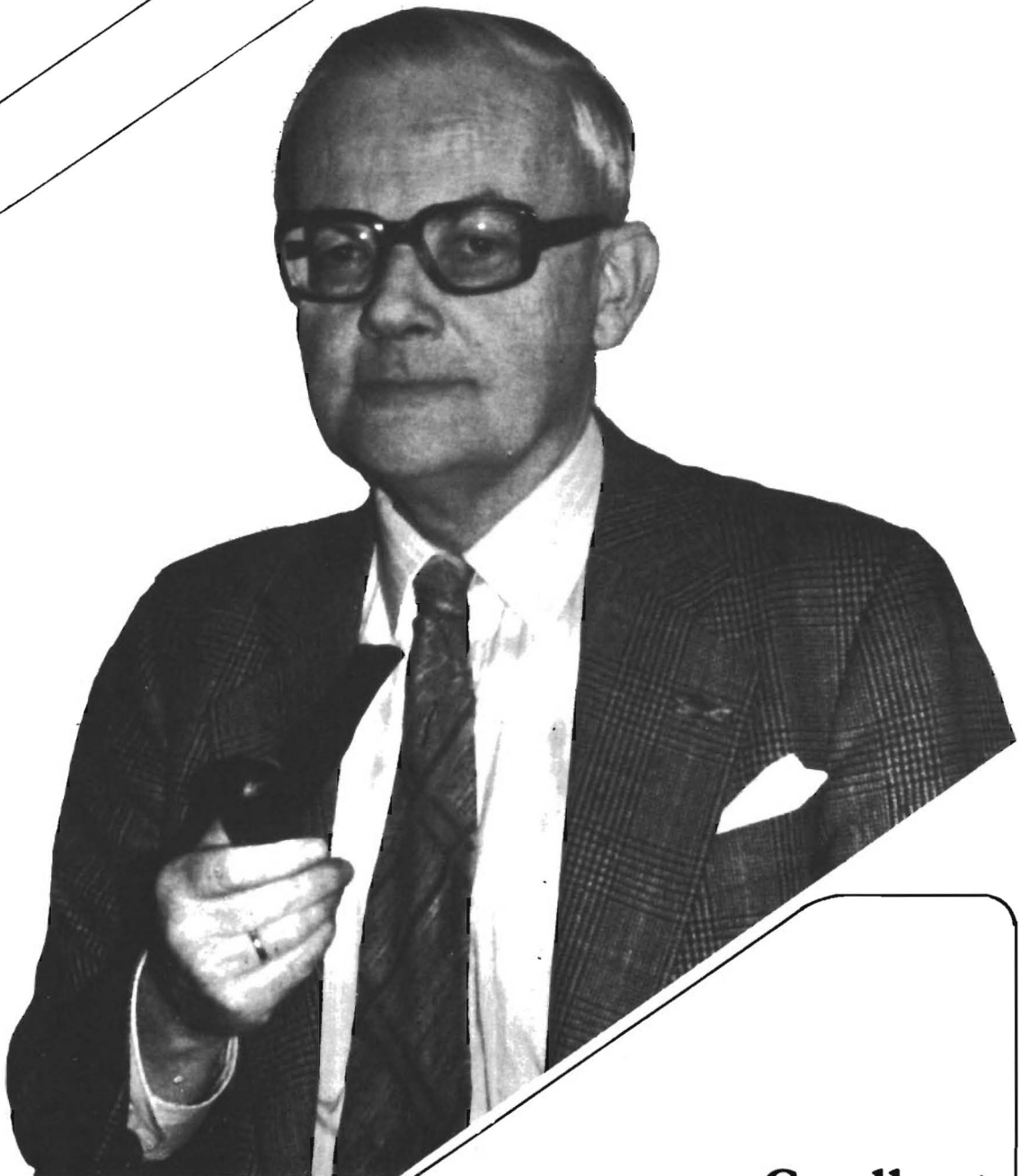

rastaa

september 1981

89

In dit nummer

Goedhart
Thailand

ROSTRA

BLAD VAN DE ECONOMISCHE FACULTEIT

REDACTIE

Noor de Bruin
Rob de Klerk
Hans Koenhein
Hans Soons
Mic van Wijk

ADRES

Jodenbreestraat 23
kamer 1339
tel. 525 24 97
1011 NH Amsterdam
copy naar:
Rostra
Jodenbreestraat 23
kamer 1339
1011 NH Amsterdam
Adreswijzigingen:
Studentenadministratie
Jodenbreestraat 23

ADVERTENTIES

Bij voorkeur schriftelijk
of telefonisch:
525 24 97 en 020 - 83 64 99
Tarieven:
1/1 pagina f 340,-
1/2 pagina f 275,-
Bij 4 plaatsingen resp.
f 320,- en f 260,-

OPLAGE: 2500

COVERDESIGN

Dick van Hell

DRUK

Drukkerij Kaal
Nieuwe Herengracht 61

*Welkom in het nieuwe collegejaar
met name welkom eerste-jaars.*

Gebruind en uitgerust (?) zijn wij weer aan de slag gegaan. Voor U ligt Rostra 89 met, uiteraard, enig nieuws voor de nieuwe lichter aankomende ekonomen, informatie van de SEF, AktieGroepEkonomen, introductieweek en vrouwenstudies. Dit alles luchtig verspreid door het gehele blad.

Niet iedereen begint dit jaar, er neemt ook iemand afscheid: Prof. Goedhart gaat met pensioen. Hijzelf blikt terug op zijn loopbaan, evenals de heren Meys en Kessler.

De bioloog Sjon Hauser schreef een verslag over zijn reis naar Thailand. Van de hand van Dr. Butter verscheen een analyse van de problemen van de kleine ontwikkelingslanden. Noor bespreekt het zojuist uitgekomen researchmemorandum.

Uiteraard vindt U ook in deze Rostra de vaste rubrieken Ten Einde Raad en Ekonoor.

Tenslotte nog dit: vlak voor het ter perse gaan van dit nummer vernamen wij dat Hans van den Doel ernstig ziek is geworden.

Wij wensen hem van harte beterschap!

pag.3	Afscheid Prof. Dr. C. Goedhart
pag 7	Kleine Landen en hun Economische Ontwikkeling Research Memorandum van Dr. A. Butter door Noor
pag. 9	De Pacificatie van Zuid-Thailand door Sjon Hauser
pag. 13	Introductieweek, Herman ten Napel
pag. 15	Rektifikatie Hans Oostendorp
pag. 17	Prijsvraag!
pag. 18	Ten Einde Raad
pag. 19	Ekonoor

Afscheid Professor Cornelis Goedhart

In de maand augustus van dit jaar is de heer Goedhart (*Openbare Finantiën*) met pensioen gegaan. Na twee en dertig jaar hoogleraarschap gaat hij genieten van zijn 'VUT'.

Omdat Rostra deze, naar zijn eigen zeggen, nestor van de fakulteit in maart vorig jaar reeds een interview heeft afgenomen, hebben wij de heer Goedhart uitgenodigd zelf een afscheidswoord te schrijven. Bovendien geeft één van zijn oud-leerlingen, *de heer Meys (thans president-directeur van de Nationale Investeringsbank)* een korte terugblik.

Daarnaast vonden wij Prof. Dr. Kessler (Moneitaire theorie en directeur bij de Nederlandse Bank) bereid enige woorden aan de persoon Goedhart te wijden.

Enkele herinneringen aan een 32-jarig professoraat

Gegeven de bescheiden ruimte, beperk ik mij tot een zeer onvolledige selectie, puntsgewijze.

De studenten en hun gedragingen

Bij mijn aantreden als hoogleraar in 1949 was ik, als oud-alumnus van Rotterdam, enigszins verwonderd over de Amsterdamse stijl: geen 'opstand' bij binnenkomst van de hoogleraar, geen reservering van de voorste banken voor dames-studenten. Het wende gauw. De contacten met studenten, op college, tentamens en daarbuiten, heb ik 32 jaar lang als zeer overwegend plezierig en stimulerend ervaren. De enkelen die in de woelige jaren '70 op college hun geestelijke niveau meenden te moeten demonstrenen door flauwe opmerkingen, dropen spoedig af als coram populo hun geestelijke en maatschappelijke onvolwassenheid aan de kaak werd gesteld.

In kleding en gedragingen van de studenten bespeurde ik een vrij duidelijk cyclisch patroon, met een recessie naar vooral slordiger kleding en haargroei in de jaren '70, gevolgd door een opleving. Helaas misten sommigen een goede baan, als zij omstreeks het doctoraalexamen meenden in Amsterdamse klederdracht in Den Haag te kunnen solliciteren. Ondanks de recente kentering zal het wel even duren voordat sommigen weer in jacquet op examens verschijnen.

De selectieve waarde van propedeuse en kandidaatsstudie blijkt telkens weer uit de gemiddeld vrij goede resultaten in de fase van de doctoraalstudie. Niettemin heb ik door alle jaren heen de indruk behouden dat een aantal, vaak zeer intelligente doch met weinig studie-zitvles en wetenschappelijke aanleg begaafde studenten zeer waarschijnlijk een fraaiere loopbaan zouden zijn tegemoet gegaan indien zij na de middelbare school onmiddellijk de praktijk zouden zijn binnengestapt.

Zeer bijzondere herinneringen heb ik aan een door de SEF georganiseerde excursie naar Moskou in 1966. Zelden heb ik met een groep studenten zo veel gelachen als toen. Het was overigens humor met een trieste achtergrond. Door aanschouwing en door gesprekken met 'hoge bazen' werden de deelnemers zich grondig bewust van de nonsensicale, welzijnsdrukkende aspecten van het heilstaats-regime.

Collegae: hoogleraren en lectoren

Het bij studenten duidelijk cyclisch patroon was hier wel niet geheel afwezig, maar toch met een veel kleiner amplitudo. De hoge-stijl-figures maakten tegen het einde van de jaren '60 slechts voor een zeer gering deel plaats voor spijkerbroek-docenten, die evenwel sedertdien hun maatschappelijk niveau ook qua uiterlijk hernamen.

Onuitwisbaar goede herinneringen bewaar ik aan de samenwerking met tal van vóór mij uitgetreden collegae: mijn vaderlijke vriend, de joyeuze Verrijn Stuart; de immer evenwichtige, haarfijn analyserende en encyclopedisch begaafde Hennipman; de bedachtzame, vriendelijke Delfgauw; de welhaast 'pastorale', fijnzinnige Valkhoff; de hartelijke, slechts schijnbaar afstandelijke en voor een jaarlijks Sinterklaas-college in de wieg gelegde Van der Schroeff; de flamboyante Abram Mey, die waarde en winst in normaal colbert en arbeidsvoorwaarden in Manchester doceerde en daarbij zijn arbeidsverleden graag besprak (Klant schreef in Rostra over de 'kwantiteitstheorie' van Mey: $AM = PTT$); de voor velen hard aankomende maar voor ten minste even velen sterk meelevende Haccoû, omgeven door een mythologie omtrent zijn tentamen-attitude; de immer glimlachende De Lange; de immer stijlvolle Brugmans; de - in de goede zin - aan de volksuniversiteit herinnerende Brummelkamp; de even opvliegende als hartelijke De Wolff; de immer pijprokende Jongman, enz.

Tentamens en examens

De naar globale schatting 5000 à 6000 mondelinge tentamens en examens heb ik soms als een belasting ervaren (vooral de zeer grote aantallen kandidaatsexamens tot in de jaren '60, sterk cumulerend in juni en begin juli), maar toch vooral als een bijzondere waardevolle vorm van contact met de studenten.

Merkwaardige herinneringen heb ik aan de jaren, waarin eerst schriftelijke eerste-jaarstoetsen, later propedeutische examens werden ingevoerd, gevolgd door multiple-choice tentamens. Stijl en inhoud van de schriftelijke stukken waren niet altijd van academisch niveau, maar daarvoor waren het ook stukken van eerstejaars. Het meest gaf de student zich bloot die de bespreking van een grafiek aanving met de onsterfelijke woorden: 'Ik begin met OH...'. Diefstal van multiple-choice opgaven, een dag vóór het tentamen, leidde tot de 'nacht van Moreau' waarin alle opgaven bijna ongemerkt naar andere juiste antwoorden werden verschoven.

Bij de mondelinge kandidaatsexamens kwamen vrij veel herhalingen voor. Eén volhouder sloeg het record met 10 vergeefse herhalingen met warrige verhalen. Slechts eenmaal heb ik bij een afwijzing amok meegemaakt, waarbij de toenmalige adjunct-pedel als sterke arm moest fungeren. Ook slechts eenmaal zijn mij door een kandidaat, bij het begin van een doctoraal tentamen, ter centering een aantal sigaren aangeboden; een voor mij onaanvaardbaar moment. Ik heb het betreurd dat het mondelinge doctoraal examen is afgeschaft; het is verheugend dat - dank zij de altijd voor goede stijl pleitende collega Van Phillips vooral - de bul-uitreikingceremonie als plechtigheid is gehandhaafd.

Colleges

Het geven van zowel hoorcolleges als van discussiecolleges heb ik steeds als bijzonder plezierig en stimulerend ervaren, vooral door reacties van de studenten; alhoewel ik in het eerste begin het geven van doctoraal-colleges bijster lastig vond. De vroegere 1e- en 2e-jaarscolleges (pedagogisch het moeilijkst en daarom bij voorkeur in handen van ervaren hoogleraren) hebben mij altijd veel voldoening geschonken, daar ik bemerkte dat geldtheorie en IEB velen kunnen boeien. Voor het probleem van de grote aantallen gegadigden voor het doctorale discussiecollege openbare financiën is tegen het einde van de jaren '60, vooral dank zij mijn toenmalige medewerker Halberstadt, een organisatorische bevredigende oplossing gevonden. Een Sinterklaas-hoorcollege op rijm heb ik maar éénmaal kunnen geven. Een discussiecollege op Sinterklaas, met boterletters O-F, wekte kennelijk verwachtingen voor het daarop volgende college van Mey over Waarden en Winst in de Voortbrenging.

Maagdenhuis-affaire en nasleep

Van 1966 tot september 1969 mocht ik de faculteit voorzitten. Tal van zaken, waarover nu jarenlang wordt vergaderd, konden toen nog op efficiënte en billijke wijze in enkele minuten telefonisch worden afgedaan. Als lid van het toenmalig college van Rector en Assessoren maakte ik in 1969 de Maagdenhuis-bezetting letterlijk aan den lijve mee. Van de eerste overval op onze vergaderingen af, geleid door Raspoetin-achtige figuren, heb ik toen met lichtelijk geamuseerde afstandelijkheid het gebeuren gadeslagen en geanalyseerd. In ons land was stellig geen sprake van een studenten-revolutie. Van de uit Frankrijk, Amerika en Duitsland overgekomen warhoofdige, quasi-democratische ideeëngolf wist de wetenschappelijke staf (het toenmalig corps van medewerkers) handig gebruik te maken om de eigen positie te versterken. Studenten, gedurig gelardeerd met enkele criminele, af of niet politiek geïndoctrineerde figuren, werden daartoe voor het karretje gespannen. Voor zover massaal werd opgetreden, werd ik - zoals ik niet onder stoelen of banken stak - telkens herinnerd aan waarnemingen in mijn eigen studententijd, kort vóór en in het begin van de tweede wereldoorlog; het belangrijkste verschil werd gevormd door de bruine en zwarte hemden van de toenmalige 'fasci di combattimento'.

In nasleep van de Nederlandse 'universitaire revolutie' prutste een in paniek geraakte wetgever een WUB in elkaar, die berustte op vergissingen: een onzinnige interpretatie vooral van het begrip democratie en toepassing van een volstrekt onjuiste analogie tussen onderwijsproducenten-consumentenverhoudingen enerzijds en de verhouding tussen een gemeentebestuur en bestuurden anderzijds (nader daarover in het aan mij afgenomen interview in Folia van 20-6-81). Daarmee nam binnen de universiteiten een proces van inefficiënte orgaan-overwoekering ten laste van de belastingbetaler een aanvang dat slechts zeer geleidelijk ten goede wordt gekeerd.

Faculteitsvergaderingen

Uitstekende herinneringen bewaar ik aan vroegere vergaderingen met het voltallige hoogleraren-corps van de faculteit. In de jaren '60 was onze faculteit, vooral door toedoen van Brugmans en Delfgaauw, de Nederlandse pionier terzake van inspraak van staf en studenten, met adviserend stemrecht. Die vruchtbare ontwikkeling is ruw verstoord door de WUB met zijn stemhebbende vertegenwoordigingen, ook van onderwijs-consumenten. De faculteit is daardoor ook verbrokken geraakt; het collegiale contact is sterk verminderd.

Uit de interim-periode tussen de oude en de nieuwe structuur herinner ik mij levendig de eerste, wat de kroondocenten betreft nog voltallige, openbare faculteitsvergadering. Ik zag mij toen genoopt, enkele medewerkers, die ter vergadering met behulp van een schunnig papier collega Zahn aanvielen, te vergasten op een betoog over hun geestelijke en maatschappelijke onvolwassenheid.

Voor organen, waarvoor men in de faculteit gekozen wordt, heb ik mij nimmer kandidaat willen stellen. Ik verafschuw het ingeslopen fractie-

systeem, dat op gelijksoortige denkfouten berust als de WUB. Ik heb het ook steeds betreurd dat de aloude SEF, destijds een voortreffelijk orgaan voor o.m. studenten-inspraak, plaats heeft moeten maken voor quasi-politieke organen en daardoor sterk aan betekenis heeft ingeboet als medium voor behartiging van studentenbelangen.

Onderzoek

Ik heb het voorrecht gehad, kort na mijn aantreden als hoogleraar te mogen deelnemen aan de eerste vormgeving van onze Stichting voor Economisch Onderzoek en daarna die Stichting vele jaren in bestuursfuncties te mogen dienen. Het empirisch onderzoek aan universiteiten dient m.i. zoveel mogelijke te worden geconcentreerd in - mede op externe deskundige steunende - stichtingen als deze dan wel, ter voorkoming van dubblures bij vakken, in stichtingen die op interuniversitaire leest zijn geschoeid (zoals het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven in Den Haag, dat ik eind 1968 mede mocht oprichten). Maatschappelijk onervaren medewerkers van vakgroepen en leerstoelen doen er beter aan, zich in eerste aanleg op theoretische concentreren en proefschriften te schrijven. Voor het empirisch onderzoek vervult de Stichting een scholingstaak van groot belang.

Huisvesting

Nostalgische herinneringen heb ik aan de bekrompen doch efficiënte en goedkope behuizing in de Oudemanhuispoort (de faculteit was tot in de jaren '50 financieel self-supporting uit college- en examengelden). In de 'Poort' speelde zich ook het contact af met andere faculteiten, van onschatbare betekenis voor wetenschap en sociale relaties. De verbrokkelde behuizing, die de faculteit vervolgens had in de jaren '60, had haar bekoring voor zover historisch belangwekkende panden werden betrokken. Het 'seminarium voor staathuishoudkunde' in de Nieuwe Doelenstraat was voor de sociaal-economen een stijlvol - zij het tegen de avond soms door een invasie van biologisch-actieve kabouters belaagd - centrum en ook - vooral door het onvergetelijke conciërges-echtpaar Schoos - een oord van gastvrijheid. Voor de concentratie van de faculteit in de Jodenbreestraat, op aandrang vooral van de wetenschappelijke staf, ben ik als oud-voorzitter van de faculteit mede verantwoordelijk. Ik ben wel geschrokken, toen het Maupoleum er eenmaal was: een smakelose stapel konijnenhokken in beton, bovendien op kosten van de belastingbetaler - daarvoor was ik niet meer verantwoordelijk - volgehangen met een overbodige hoeveelheid audio-visueel speelgoed.

Afgestudeerden

De allerbeste herinneringen worden mij ingegeven door het besef dat zo vele oud-leerlingen op voortreffelijke wijze functioneren in de samenleving. Ik denk daarbij niet alleen aan de 15, die ik als promotor of co-promotor mocht begeleiden, maar ook aan zeer vele anderen die nu op hoge posten samenleving en/of wetenschap dienen. In alle bescheidenheid verbind ik daaraan wel eens de conclusie dat 32 jaren universitair onderwijs niet vruchteloos zij geweest.

Prof.dr. C.Goedhart

Bij het vertrek van Prof.Dr. C. Goedhart als hoogleraar

Goedhart weg van de Economische Faculteit van de Universiteit van Amsterdam, vroeger gewoon de G.U., is voor wat oudere afgestudeerden moeilijk voorstelbaar. Hoe de huidige generatie studenten daarover denkt, weet ik niet; ik kan hoogstens vermoeden dat zij een wat vertekend beeld van Goedhart hebben, gegeven het feit dat hij, wars van tijdverspilling, die nogal eens het gevolg is van de gangbare interpretatie van democratie aan instellingen voor wetenschappelijk onderwijs in ons land, zich de laatste jaren, althans in beheer en bestuur, wat leek te hebben teruggetrokken. Goedhart was voor mijn generatie van studenten (1960-1966) een hoeksteen van de faculteit. Het toenmalige kandidaatsexamen bestond voor een ieder verplicht uit Goedhart en De Lange, achter elkaar, op één dag. Op deze wijze passeerde iedere student tenminste een keer Goedhart. Daarmee werd niet alleen bereikt (naast het feit dat toen ook nog de vakken van Hennipman en Delfgaauw verplicht waren) dat iedere kandidaat in de economie over een zekere basiskennis van de algemene economie beschikte maar tevens dat hij geroken had aan wetenschappelijke methoden. Voor de liefhebbers was Goedhart er na het kandidaats voor het vak openbare financiën, een vak waarin hij - ook internationaal - faam verworven heeft, maar dat voor hem zelf toch eigenlijk een toevallige, soms denk ik nog next best, bestemming was. In zijn hart was Goedhart immers monetaar, maar dan in de goede zin van het woord (en niet in die zin die er sinds Friedman aan gegeven is). Die monetaire belangstelling, zowel nationaal als internationaal, kon hij toendertijd in zijn kandidaatscolleges boeiend aan zijn gehoor uiteenzetten. Goedhart was daarbij overigens niet een echte indrukwekkende spreker. Zijn toenmalige collega Van der Schroef stal wat dat betreft letterlijk en figuurlijk de show. Wel was wat Goedhart zei altijd buitengewoon boeiend en getuigde het van een diep inzicht in de ingewikkelde economische problematiek, die vervolgens op een soms wat simpele wijze aan ons studenten werd voorgetoverd. Die aanpak had slechts één bezwaar. Het gaf de studenten soms de indruk dat een en ander ook echt simpel was. In de doctoraalfase, met name wanneer de fijnproevers waren overgebleven die het vak openbare financiën 'groot' deden, kwam Goedhart met name in zijn werkcolleges echt 'op snelheid'.

Daar in het bijzonder bleek zijn brede kennis van zowel theorie als praktijk. Die combinatie gaf de studenten het gevoel bezig te zijn met iets dat ook maatschappelijk relevant was en daarmee extra interessant. Die 'praktijkkennis' hield Goedhart op peil door een aantal belangrijke functies in de praktijk van de openbare financiën of algemener, de macro-economische politiek. Alhoewel er toen ook al wel vraagtekens geplaatst werden bij de aanvaardbaarheid van nevenfuncties voor gewoon hoogleraren, is op Goedhart wat dat betreft nooit kritiek geweest. Zijn nevenfuncties immers waren functioneel voor het onderwijs dat hij gaf en gaven daaraan een extra dimensie. Tentamens/examens bij Goedhart waren gesprekken die van de kandidaat vereisten dat hij in zo'n gesprek opgezette gedachtengang kon meedenken en op de juiste momenten kon in- en aanvullen. Feitenkennis stond daarbij -

gelukkig - niet voorop. Zo'n tentamen duurde als het goed ging, één sigaartje lang. Het opsteken van een tweede sigaar tijdens een tentamen was daarbij een veeg teken. De kansen waren dan vrijwel verkeken. In de loop van de tijd heeft Goedhart zich - zo gingen de vernieuwingen - teruggetrokken op alleen de doctoraal studiefase. Op zich een bizarre situatie omdat men zou denken dat juist in de eerste fase van een studie een contact met de beste docenten het meest inspirerend en stimulerend zou werken. Echter met vele andere uitstekende docenten werd Goedhart door de multiple choice technieken naar de tweede fase van de studie gedreven. (Of zij zich daar toen voldoende tegen verzet hebben, moet nog maar eens nader worden bezien). Nog steeds beschouw ik het daarom als een onmisbare ervaring dat ik hem ook in de kandidaatsfase als docent heb mogen meemaken. Goedhart is voor vele generaties studenten een geleerde geweest, alhoewel hij er aan de buitenkant niet zo uitzag, een voortreffelijk docent en daarmee inspirator. Dat hij daarbij op een uiterst succesvolle academische carrière mag terugzien, bewijst zijn lange lijst van promovendi en de grote groep van veelal a.s. economen die hem hun leermeester noemen. Nu Goedhart - te vroeg - besloten heeft zijn ambt neer te leggen, (wie had ooit gedacht dat Goedhart nog eens zou 'vutten') raakt de faculteit één van haar zeer vooraanstaande docenten kwijt, die een onuitwisbaar stempel op generaties economie studenten heeft gedrukt. Het is voor de wetenschap echter een troost dat Goedhart niet echt met werken zal kunnen stoppen. Hij zal nog gedurende langere tijd actief zijn in een aantal van zijn 'nevenactiviteiten' en via zijn wetenschappelijke geschriften van zijn deskundigheid doen blijken.

Ik spreek namens velen als ik zeg het een voorrecht te vinden oud-leerling van Goedhart te zijn.

Th.A.J. Meys

Toen Goedhart in oktober 1952 na een ruim driejarig buitengewoon hooglerarschap, werd benoemd tot gewoon hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam, had hij reeds gedurende negen jaar zijn werk- en denkracht in dienst gesteld van De Nederlandsche Bank. Wanneer Goedhart thans van de Universiteit afscheid neemt, dan geldt dat niet voor zijn betrekkingen met de Nederlandsche Bank: als Koninklijk Commissaris en voorzitter van de Bankraad blijft hij aan deze instelling, die zijn eerste liefde heeft gehad, verbonden, en het lijdt geen twijfel dat de Bank zich daarover ten zeerste verheugt.

Waarom dan, wanneer het afscheid geen afscheid van de Bank is, toch speciaal stil staan bij hetgeen Goedhart voor de Bank heeft betekend en nog betekend? Het antwoord kan luiden: omdat de vorming die Goedhart door zijn werk op de Bank heeft verkregen van grote invloed is geweest op zijn latere wetenschappelijke en maatschappij-gerichte arbeid; het antwoord luidt ook: omdat zijn dienstverlening aan de Centrale Bank ook gedurende zijn actieve hooglerarschap typerend is voor zijn functioneren. Met zijn grote werkkraft en maatschappelijke belangstelling en zijn grote analytische, doch steeds ook naar de synthese zoekende gaven, wist

hij zijn 'externe' contacten steeds naar beide zijden - zowel naar buiten alsook naar binnen de Universiteit - vrucht te doen dragen.

De eerste (bezettings-)jaren op de Nederlandsche Bank werden door Goedhart voornamelijk benut voor het schrijven van grote delen van zijn proefschrift over de rentevorming in de moderne volkshuishouding, waarop hij in 1947 cum laude promoveerde. Het gehele terrein van de macro-economie werd daarbij door hem op een uiterst indringende wijze, met gebruikmaking en kritische verwerking van een zeer uitgebreide literatuur, waaronder Keynes' General Theory, doorgeleefd. Aldus geëquipeerd, volgden, als hoofd van de Studiedienst, jaren van intense samenwerking met president Holtrop, de man die in het na-oorlogse Nederland de grondslagen heeft gelegd voor het Nederlandse monetaire denken en het Nederlandse monetaire beleid dat, zoals achteraf mag worden geconstateerd, internationaal gezien in vele opzichten zijn tijd vooruit is geweest.

Goedhart heeft aan dit pionierswerk waarbij, voortbouwend op de gedachten van J.G. Koopmans, een typisch Nederlandse uitwerking werd gegeven aan het begrip monetair evenwicht en waarbij tot voor het beleid uiterst relevante inzichten werd gekomen, in belangrijke mate bijgedragen. Daarvan geven onder meer ook diverse publicaties blijk, die hij kort na zijn verlaten van de dienst van de Bank - hij bleef tot oktober 1953 Adviseur - in 1954 en 1955 het licht heeft doen zien over monetair evenwicht en betalingsbalansevenwicht en over de instrumenten van de 'Economie orientée'.

Van veel betekenis, ook voor zijn latere werk, was dat de Bank van de aanvang af grote aandacht gaf en moest geven aan de invloed die van de overheidsfinanciën uitgaat op de monetaire ontwikkeling. De beginselen van neutrale financiering en de criteria voor het toelaten van een beroep op de Bank vonden in Goedhart's tijd hun eerste uitwerking. Zo werd in 1951 vastgesteld dat een beroep voor de financiering van de eigen huishouding van de Staat in het algemeen niet kon worden toegelaten en dat in het geval van een beroep ter aflossing van vlottende schuld met het karakter van secundaire liquiditeit, de toelaatbaarheid van geval tot geval zou moeten worden beoordeeld. Aldus heeft Goedhart's scholing op het gebied van de monetaire en macro-economie hem bij uitstek geschikt gemaakt de traditioneel tot de micro-economie gerekende theorie van de openbare financiën in het juiste macro-kader te plaatsen.

Was het wonder dat Goedhart na een onderbreking van niet veel meer dan tien jaar weer in de sfeer van de Bank terugkeerde? Aanvankelijk (namelijk vanaf 1964) was dit als lid van de Bankraad; acht jaar later volgde zijn benoeming in opvolging van Professor Glas tot Koninklijk Commissaris en voorzitter van de Bankraad.

Voor het juiste functioneren van de verhouding tussen de minister van Financiën en de centrale bank komt aan de Koninklijk Commissaris - die er volgens de Bankwet op toeziet dat de Balans en de Verlies- & Winstrekening van de Bank in overeenstemming zijn met de bepalingen van de wet en van de statuten - een belangrijke en verantwoordelijke taak toe. Als voorzitter van de Bankraad, die krachtens de Bankwet beaamslaagt over de economische en financiële ontwikkeling en over de door de Bank gevoerde

politiek en die op verzoek van de Minister dan wel uit eigen beweging advies uitbrengt over aangelegenheden die voor de richtlijnen van het te voeren bankbeleid van belang zijn, moet de Koninklijk Commissaris kunnen beschikken over het vermogen tot een evenwichtig oordeel te komen en over een grote kennis van zaken, zowel op macro-economisch alsook op financieel en monetair terrein.

In al deze opzichten is Goedhart krachtens zijn persoon (werd hij niet getypeerd als het geïncarneerde evenwicht?), zijn 'vooropleiding', zijn brede ervaring en zijn grote wetenschappelijk analytische vermogens de welhaast ideale man die vanuit de universitaire wereld naar voren kon komen om deze taak te vervullen. Moge hij zo lang als dat is toegestaan deze post blijven bezetten.

Prof.Dr.G.A. Kessler

Aktiviteiten van de AGE

De AktieGroep Economen (AGE) is, naast de SEF, een studentengroepering op de fakulteit die elk jaar een aantal activiteiten organiseert. De AktieGroep kent geen lidmaatschappen; iedereen die aan iets mee wil doen is van hart welkom. Voor het komend studiejaar staan onder meer de volgende activiteiten op het programma.

- Er is een voorbereidingsgroepje dat zich gaat buigen over het nieuw op te zetten studieprogramma van 4 jaar.
- Er is een groepje dat een serie discussieavonden (eens per 14 dagen) gaat voorbereiden. Vorig jaar zijn bijvoorbeeld o.a. de thema's kernenergie, kraken, marxisme en patriachale tegenstellingen aan de orde geweest.
- Er is een groepje dat een kongres over bewaapening en economie voorbereidt en zich bezig houdt met activiteiten tegen de N-bom en de atoomraketten. Op 21 november wordt daartegen in Amsterdam gedemonstreerd.

De aankondigingen van de activiteiten zijn meestal te vinden in Folia onder het kopje 'Economie'.

Regelmatig vindt er een vergadering plaats van alle mensen die in de AGE actief zijn. Het weekend van 19 en 20 september is daarvan een voorbeeld. Dan wordt het halfjaarlijkse seminar of discussieweekend gehouden. Wie mee wil kan zich daarvoor opgeven.

Ook zijn er mensen van de AktieGroep actief in de ASVA. Bijvoorbeeld m.b.t. de studenteninkomens en de collegegelden, de bezuinigingen en de dreigende verdere afbouw van de democratisering. Hier geldt weer, wie mee wil doen graag. De AGE roept overigens iedereen op om lid te worden van de ASVA (gecombineerd met de SEF is dat 35,- aan de SEF-balie).

Verdere informatie over de AktieGroep Economen op de AGE-kamer, 2163, tel. 5254122 of kamer 2162, tel. 5254134.

AktieGroep Economen

DIJKER EN DOORNBOS BIEDT EEN BOEIENDE TOEKOMST AAN DE EC. DRS. DIE ZICH INTERESSEERT VOOR DE ACCOUNTANCY

Taakomschrijving: In de aanvangsfase wordt u ingezet in de controlepraktijk. Daarbij wordt rekening gehouden met uw postdoctorale studie accountancy. Zo ontwikkelt u zich snel en

efficiënt tot registeraccountant. Als een dergelijke toekomst u aantrekt, dan verzoeken wij u contact met ons op te nemen over de mogelijkheden voor een

BEDRIJFSECONOOM

(diverse vestigingen)

Vereisten: geheel of vrijwel geheel voltooide studie (bedrijfs) economie aan een van de Nederlandse hogescholen of universiteiten. Bereidheid om de postdoctorale studie accountancy te volgen. (Voor het volgen van die studie biedt onze maatschap ruime faciliteiten.)

Arbeidsvoorwaarden: Salariëring overeenkomstig bestaande schalen; 13de maand; 8% vakantietoelage; vakantieregeling op basis van leeftijd; goede regeling omtrent vergoeding van reis- en studiekosten; collectieve verzekeringen; pensioenfonds.

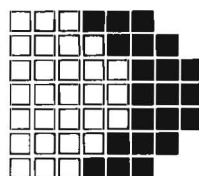
Carrière: Wij gaan er net als u vanuit dat u uw postdoctorale studie accountancy met goed gevolg afsluit. Dan bent u officieel registeraccountant. Afhankelijk van uw ontwikkeling binnen de maatschap behoort daarna benoeming tot medewerker of venoot tot de mogelijkheden.

Sollicitatie: U kunt uw sollicitatie of verzoek om nadere inlichtingen richten tot Dijker en Doornbos/accountants t.a.v. de heer F.A. Slikker, Buitenveldertselaan 7, 1082 VA Amsterdam, telefoon: 020-446881.

Profiel van onze organisatie: Dijker en Doornbos/accountants heeft een samenwerkingsverband met belastingadviseurs en organisatieadviseurs. De maatschap telt 24 vestigingen in Nederland, 2 in België en 1 op Curaçao, waarin circa 1.800 mensen werkzaam zijn.

Zij maakt deel uit van de internationale maatschap Binder Dijker Otte & Co. (B.D.O.) met 200 vestigingen over de gehele wereld.

In de maatschap wordt een modern sociaal beleid gevoerd in samenwerking met diverse beleidscommissies en Ondernemingsraad. Een functiewaarderingsysteem en een daarop afgestemd salaris- en beoordelingsstelsel zijn onlangs ingevoerd. Een begin wordt gemaakt met gesystematiseerde carrièreplanning/promotiebeleid. Er is een bedrijfsgeneeskundige dienst aan de maatschap verbonden.

Zie ook: **jobdata**
onder * 30323 #

Dijker en Doornbos/accountants

Alkmaar Amsterdam Arnhem Bergen op Zoom Breda Doetinchem Eindhoven Emmen 's-Gravenhage Groningen Heerlen Helmond Hengelo(O) 's-Hertogenbosch Hilversum Leeuwarden Middelburg Nijmegen Roermond Roosendaal Rotterdam Tilburg Utrecht Zwolle Antwerpen Brussel Willemstad (Curaçao)

Internationaal Binder Dijker Otte & Co.: Amsterdam Brussel Dublin Hamburg Kopenhagen Lissabon Londen Luxemburg Madrid Milaan Oslo Parijs Stockholm Wenen Zürich en in diverse steden in andere werelddelen.

Kleine landen en hun economische ontwikkeling

Van de hand van *Dr. A.J. Butter* verscheen enige tijd geleden het Research Memorandum *'The links between scale and development'*.

Hoewel Schumacher het 'small is beautiful' propageert blijkt uit dit geschrift het tegendeel: onderontwikkelde landen kampen met enorme economische en menselijke problemen, maar het kan in geval van een klein land nóg erger zijn. Met kleine landen worden dan uiteraard niet Vaticaanstad of Liechtenstein bedoeld, die geld in overvloed bezitten. Wel heeft Butter het over landjes als ST. Helena, Quarter, Cocos Islands, Malta en in zekere zin ook de Nederlandse Antillen. Deze kleine landen hebben te kampen met beperkingen van technologische, institutionele en psycho-sociale aard.

Klimaat

Een belangrijke oorzaak van onderontwikkeling is van klimatologische aard: een land met een kleine oppervlakte heeft over het gehele land genomen een zelfde klimaat en kan slechts een geringe verscheidenheid aan gewassen verbouwen. Bovendien heeft een overstroming, aardbeving of epidemie veel funestere gevolgen dan in een groot land, waar altijd nog een deel van de oogst (en bevolking) overblijft na dergelijke rampen. De geringe oppervlakte van een klein land brengt nog een ander nadeel met zich: er zijn relatief erg weinig geschikte lokaties voor het opzetten van industriën, zodat ook de technologische ontwikkeling veelal achterblijft bij die van de grotere broers.

Onderwijs

Het achterblijven van technische ontwikkeling wordt mede door een andere omstandigheid veroorzaakt: er zijn te weinig goed opgeleide mensen aanwezig. Omdat bij een erg kleine bevolking het aantal leerlingen gering is, blijkt het opzetten van (vooral technisch) onderwijs niet rendabel genoeg. Bovendien stuurt de elite in het land haar kinderen naar het buitenland (veelal de westerse landen), waar meer onderwijsmogelijkheden bestaan. Deze kinderen proeven de luxe in het nieuwe land en voelen er weinig voor weer terug te keren naar het geboorteland. Hiermee verband houdt de sterke emigratie uit de kleinste landen: in het eigen land zijn te weinig mogelijkheden, in de steden heeft zich slechts zeer sporadisch industrie ontwikkeld, en de meest energieke personen vertrekken naar oorden met betere vooruitzichten.

Grondbezit

Een algemeen kenmerk van de meeste ontwikkelingslanden, klein en groot, is de macht van een kleine elite, vaak de grondbezitters. Deze groep heeft enerzijds sterk de neiging om tradities en status quo in stand te houden en is anderzijds geneigd (zwart) geld naar het buitenland over te hevelen. Investeren in eigen land wil men niet, want dat brent veranderingen met zich en geeft meer risico met minder opbrengst dan investeren in het rijke Westen.

Veel machtsconcentratie vindt vaak plaats bij de enkelingen die de regering van het land vormen. Veelal is de regering bij machte middels manipulatie, dreiging en chantage de bevolking in de armoedige staat waarin zij verkeert te houden.

Ontwikkelingshulp

Ook de ontwikkelingshulp blijkt voor de kleinste landen geen echte vooruitgang voor de bevolking op te leveren. Maar al te vaak bestaat er 'konkurrentie' tussen grote en kleine ontwikkelingslanden, als het gaat om de verdeling van de pot. Veelal winnen de grote landen, mede omdat voor de hulpverstrekker kleine projecten niet interessant genoeg zijn. Als de kleine landen de strijd winnen kan dit dan ook uitmonden in waanzinnige projecten: de Nederlandse Antillen bijvoorbeeld hebben op de zes eilandjes maar liefst vier internationale vliegvelden. Waarlijk een groots project, doch het geld had beter besteed kunnen en moeten worden.

Gezondheidszorg

In Derde Wereldlanden doet zich nog een ander probleem voor, nl. dat van de voedselvoorziening. In de grote landen heeft een groot deel van de bevolking al nauwelijks te eten, in de kleinste landen is het helemaal geen vetpot. Men verbouwt slechts een beperkt aantal gewassen en is dus aangewezen op import en/of zeer eenzijdige voeding (indien er geen geld voor importen is). Gevolg: een ondervoede en ongezonde bevolking, in de kleinste landen nog eens versterkt door de omstandigheid, dat er voor ziekenhuizen en specialisten (als die er al zijn) te weinig werk is, de bevolking is immers te klein om een goed geoutilleerd ziekenhuis rendabel te laten zijn. Butter vergeet te vermelden, dat dit inderdaad opgaat indien men zoiets in geld uitdrukt; in levens en gezondheid krijgt men wellicht andere uitkomsten.

Export

Een laatste belangrijke factor in de achterstand van kleine landen is de mogelijkheid tot export: men heeft meestal een beperkt exportpakket (veelal één of enkele grondstoffen, waarvan de prijs sterk aan fluktuaties onderhevig is) en tevens minder mogelijkheden tot productie en uitvoer van halffabrikaten en eindprodukten. Deze laatste hebben een hogere toegevoegde waarde en leveren dus hogere inkomsten op.

Het inkomen per hoofd van de bevolking is dan ook in alle onderontwikkelde landen erg laag en dit heeft tot gevolg, dat naleving van de meest fundamentele mensenrechten niet mogelijk is (of bewust wordt tegengehouden).

Zo zou er o.a. een zeker minimum nivo van 'livability' (i.e. in leven kunnen blijven) moet bestaan; het spreekt voor zich, dat in de Derde Wereld, en zeker in de kleinste landen, dit nivo wel heel erg minimaal is.

Iets anders is de vrijheid van pers, hetgeen, indien het gros van de bevolking nauwelijks onderwijs heeft genoten, een min of meer loze kreet lijkt.

Na deze uiteenzetting van de specifieke problemen waarmee de kleinste landen worden gekonfronteerd geeft Butter een richting aan voor de ontwikkelingsprocessen van dit soort landen.

Vooruitgang

Allereerst moet een universele, lange termijn politiek ontwikkeld worden t.a.v. de economische vooruitgang. Bovendien moeten sociale en politieke doelstellingen duidelijk zijn.

De ontwikkeling van een geïntegreerde nationale markt voor goederen en diensten is onontbeerlijk voor een meer effectieve allokatie. Dit levert in de kleine landen problemen op: de produktiestructuur is zeer gefragmenteerd en bovendien is er geen behoorlijk ambtelijk apparaat beschikbaar om het bovenstaande middels centrale planning te verwezenlijken. Waarschijnlijker is het daarom, dat er een beleid gevoerd zal worden, gebaseerd op de ad hoc beslissingen (in engelse terminologie 'stopgapmeasures'). Butter beveelt daarom aan een 'managed industrial zone' in te voeren, die in ieder geval een deel van de lange termijn ontwikkeling kan plannen.

Industrie

Om het inkomen van de kleinste landen te verhogen is een verschuiving van arbeidskrachten van de primaire naar de sekundaire en tertiäre sektor noodzakelijk (de luxe van een uitgebreide kwartaire sektor kan men zich nog niet veroorloven). Dit proces gaat uiteraard slechts langzaam, ook omdat het grote veranderingen en spanningen met zich brengt.

Bovendien zal men tegelijkertijd de import van konsumptiegoederen steeds meer moeten beperken, met alle welvaartsverliezen van dien: economies of scale gelden voor de kleinste landen slechts in geringe mate, dus worden de prijzen van de in het binnenland geproduceerde goederen relatief hoog. En invoerrechten leveren inflatie op.

Aan de andere kant zal het opzetten van industrie in eigen land toch een verhoogde import van kapitaalgoederen en dergelijke tot gevolg hebben. Geld is hiervoor nauwelijks beschikbaar en men is dus op ontwikkelingshulp aangewezen.

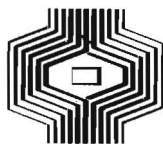
Institutes

Om het sociale en politieke leven in 'rechte banen' te leiden, en om te voorkomen dat tegenstanders van economische en sociale vooruitgang een kans krijgen in dit proces in te grijpen, zal een verscheidenheid aan instituties noodzakelijk worden. Deze hebben o.a. als taak de bevolking in te lichten omtrent veranderingen; naleving van regels te waarborgen en de te nemen stappen goed te timen.

Butter voegt hier nog aan toe, dat expliciet gesteld moet worden, dat ontwikkeling gerelateerd moet worden aan de rechten van de mens.

Voor dit laatste is m.i. zeer belangrijk, en Butter laat helaas na dit aspekt nader uit te diepen. De begrippen democratie en parlement komen in het gehele memorandum niet ter sprake. Het onderdrukken van grote bevolkingsgroepen door slechts enkele machtshebbers lijkt mij één van de belangrijke oorzaken van een achterstand in economische en sociale ontwikkeling. Een meer gelijke verdeling van inkomen, macht en kennis is een voorwaarde voor het wegwerken van die achterstand, zowel in de grote als in de kleinste landen van de Derde Wereld.

Bovendien toont Butter in zijn analyse van de achterstand van de kleinste landen aan, dat de verleners van ontwikkelingshulp niet altijd de juiste projecten financieren. Een beter Westers beleid t.a.v. ontwikkelingssamenwerking lijkt dan ook noodzakelijk om alle lagen van de bevolking een reële kans op verbetering van de levenssituatie te verzekeren. Jammer genoeg laat Butter na dit te vermelden.

Klynveld Kraayenhof & Co.

ACCOUNTANTS

Wij zijn een internationaal georiënteerd accountantskantoor met vestigingen in binnen- en buitenland.

Op verschillende kantoren in Nederland is plaats en toekomst voor

jonge bedrijfseconomen

die registeraccountant willen worden.

In een op dienstverlening ingestelde flexibele organisatie krijgen zij de gelegenheid een brede ervaring op hoog professioneel niveau op te doen.

De sterk gevarieerde controle- en adviesopdrachten worden in veelal kleine teams uitgevoerd.

In combinatie met een intensieve begeleiding door werkoverleg, interne opleidingen en vaktechnische ondersteuning vanuit het Directoraat Vaktechniek, biedt dit een reële mogelijkheid snel een interessant vak te leren.

De loopbaanbegeleiding is gericht op interne promotie naar functies op hoog niveau in Nederland en in het buitenland.

Naast vakbekwaamheid in ruime zin kunnen als functie-eisen onder meer genoemd worden: analytische aanleg, communicatief vermogen, representativiteit en spankracht.

Geïnteresseerden verzoeken wij een oriënterend gesprek aan te vragen bij de heer C. Brandenburg, hoofd van onze afdeling Personeelszaken, Prinses Irenestraat 59, 1077 WV Amsterdam, telefoon 020 - 54 10 541.

Amsterdam Almere Amersfoort Apeldoorn Arnhem Breda Deventer Doetinchem Dordrecht Drachten Eindhoven 's-Gravenhage Groningen Haarlem Heerlen Hengelo 's-Hertogenbosch Hoorn Leeuwarden Middelburg Nijmegen Rotterdam Utrecht Zwolle Antwerpen Barcelona Brussel Düsseldorf Hamburg Londen Madrid Milaan Parijs Zug Zürich Bogotá Buenos Aires Sint Maarten (Ned. Antillen) Curaçao Jakarta Montevideo New York Paramaribo Rio de Janeiro Salvador Sao Paulo.

De pacificatie van Zuid-Thailand

In geen enkele toeristische brochure ontbreken ze: de plaatjes van de idyllische rotseilandjes voor de kust van Zuid-Thailand. In 'The Man with the Golden Gun' ligt het bolwerk van James Bond's tegenstander in zo'n tropisch begroeide rots verscholen. Nu, in een restaurant aan het strand van Phuket - nabij de filmlocatie - behagen videotapes van deze en andere films de Japanse en Europese toeristen die zich te goed doen aan rijkelijke maar toch goedkope zeegerechten. Vanuit het restaurant kan men de autochtone strand vissers, in de brochures zeezigeuners genoemd, met geheven hengel in het avondrood voorbij zien trekken. Duitse Neckermanntoeristen, op afstand altijd nog goed verstaanbaar, hebben hun klaagzucht in dit 'tropische Paradijs' zelfs verloren.

Voor de bestuurders in Bangkok is Zuid-Thailand evenwel eerder de hel dan een tropisch paradijs. Al decennia vormen de 14 provincies in de zuidelijke landengte een probleemgebied. Het is niet een onbeduidend opstandig landaanshangsel, de reusachtige rijkdom van het gebied hebben de pacificatie tot een serieuze zaak gemaakt. Bangkok hoopt dat de kosten van de in de loop der jaren sterk opgevoerde bestrijding van de zuidelijke problemen spoedig gecompenseerd zullen worden door een aantal op handen zijnde economische projecten. Een hiervan, de bouw van een olieraffinaderij en de aanleg van een pijpleiding dwars door de landengte, zal na een schets van de economie en de problemen in het Wilde Zuiden, door de burgemeester van de stad Krabi uit de doeken gedaan worden.

Een reportage van Sjon Hauser.

Wanneer de expresstrein Bangkok-Haad Yai na zes uren de zuidelijke landengte binnenrijdt nabij Prachuap Khiri Khan zal het landschap een uur lang uit niets anders bestaan dan ananasstruiken. Thailand is na de Filippijnen 's werelds grootste exporteur van ingeblikte ananas en bijna alle ananassen komen uit deze smalle landstrook. Bijna 75% van de produktie komt van kleine onafhankelijke boertjes die sinds 1967 van suikerriet of kokospalm overschakelden op deze 'koning der vruchten'. Voor die tijd werden ananassen nog slechts voor de binnenlandse markt geproduceerd.

De verwerking van de vrucht is grotendeels in handen van het concern *Dole* die zelf ook een plantage van 4000 ha bezit. In totaal zijn 3000 plantage- en fabrieksarbeiders in dienst bij *Dole*. Ze verdienen zo'n 4 gulden per dag. De boeren zijn er echter nauwelijks beter aan toe: de prijs van verse ananas is nog geen 10% van de kleinhandelprijs van het ingeblikte produkt. Het aantrekken van arbeidskrachten uit het verpauperde Noordoosten, waar de werkloosheid groot is, gelukte *Dole* maar zeer gedeeltelijk. Liever nog beproeven de oosterlingen hun geluk in het overbevolkte Bangkok.(1)

Terwijl plantagebouw in Centraal- en Noord-Thailand zeldzaam is, wordt het Zuiden erdoor gedomineerd. Dat komt doordat het vochtiger klimaat het geschikt maakt voor het verbouwen van door westerse landen begeerde producten zoals rubber en palmolie. Hoewel Thailand in tegenstelling tot zijn zuiderburen nooit direkt gekolonialiseerd is geweest, verliep de uitbouw van het plantagewezen er vrijwel gelijk aan die in het Britse Malakka. Rubber is het belangrijkste produkt: 95% van alle natuurlijke rubber komt uit Zuid-Thailand, West-Maleisië en het Noorden van Indonesië.

Andere belangrijke agrarische exportprodukten in Zuid-Thailand zijn rijst en cassave. Van dit laatste knolgewas is Nederland de belangrijkste importeur. De chips en pellets ervan (tapioca) worden in de EEG-landen als veevoer gebruikt. Thans wordt Thailand's tapioca export in gebruik gebracht door de concurrentie van de eiwitrijkere korenpellets uit de V.S. In juni dit jaar was minister Van der Stee in Bangkok waar de import van tapioca het belangrijkste agendapunt was (2).

De visserijvloot van Thailand is de op zes na grootste ter wereld en het grootste deel ervan is gelegen in het Zuiden. Schelpdieren en garnalen zijn de belangrijkste exportproducten. Vorig jaar kreeg deze sector een flinke klap toen de Italiaanse vissers nadelen begonnen te ondervinden van de import van eerste kwaliteit Thaise mosselen (onmisbaar voor de *spaghetti maranara*) waarvan de prijs ver beneden het Europees niveau was gelegen. Hun protesten leidden tot een totaal importverbod van Thaise schelpdieren door EEG-landen. Een regeling van het probleem werd bemoeilijkt doordat de Italiaanse importvoorwaarden gekoppeld waren aan het verzoek tot vrijlating van 32-jarige suikerzieke Italiaan die in Thailand levenslange gevangenisstraf had gekregen voor heroïnehandel. Z'n ziekte en de berichten over de slechte toestanden in de Thaise gevangenis hadden ervoor gezorgd dat zijn geval in de Italiaanse pers uitgroeide tot een *cause célèbre*. Het is een wonder dat de toch zo weinig-principiële Thais niet zwichtten voor de Italiaanse eis. In mei dit jaar overleed de Italiaan plotseling waardoor men uit de impasse geraakte, de onderhandelingen zijn nu volop aan de gang (3). Toerisme is in Thailand de op 2 na belangrijkste bron van buitenlandse valuta. Voor dit jaar is de winst van de toeristenindustrie beraamd op 20 miljard baht (ongeveer 2,4 miljard gulden) en

men verwacht dat in 1986 het toerisme de belangrijkste 'foreign exchange earner' zal zijn. Na Bangkok en omgeving (o.a. de luxueuze badplaats Pattaya) waar vooral Japanse, Europese en Amerikaanse toeristen neerstrijken, komt het zuiden op een goede tweede plaats als trekpleister. Men moet dan niet zozeer denken aan de idyllische stranden van Phuket of Ko Samui, maar aan de plaatsen Haad Yai en Sungai Kolok vlak bij de grens met 'rijke' buurland Maleisië.

De Maleiers vormen de grootste groep buitenlandse bezoekers (22%; op de tweede plaats Japan, 12%) (4) en het hoofdoel van de bewoners van het meer gekuiste buurland is het a*venaal van goedkope Thaise prostitués. Door de grote vraag liggen hun prijzen in het Zuiden zelfs hoger dan in Bangkok. Textielprodukten, cosmetica en tal van levensmiddelen worden na het erotisch avontuur naar Maleisië meegebracht.

Maar nog belangrijker dan landbouw, visserij en toerisme zijn de grondstoffen van het Zuiden. Vrijwel alle tin en wolfram waarvan Thailand een van 's werelds grootste producenten is komt uit het schiereiland. Een voor de schatkist gunstige exploitatie van deze bodemrijdommen werd tot nu toe echter steeds doorkruist door de probleemgroepen aldaar. Bij de gewone man in Bangkok is het Zuiden ook niet bekend vanwege de economische betekenis maar als een gebied waarvan de bewoners een vreemd dialect spreken en andere eetgewoontes hebben en geteisterd wordt door een scala van guerillabewegingen en misdaadbendes en waar corruptie en smokkel ongebreideld is.

De sterkste bolwerken van de verboden Communistische Partij van Thailand (CPT) liggen in het verre Noordoosten én in het Zuiden, met name in de heuvelachtige gebieden van Surat Thani, Nakhon Si Thammarat, Trang en rond de Maleise grens. Door bestrijding van de uitbuiting der boeren door de geldschietters, grootgrondbezitters en de tussenhandelaren in agrarische producten, hebben de guerilla's in de meer afgelegen districten de steun van de plattelandsbevolking (5).

Een andere guerillabeweging in de vier meest zuidelijke provincies vormt een mogelijk nog grotere bedreiging voor de regering in Bangkok: de Pattani United Liberation Organization (PULO) die vecht voor een aparte moslim staat in het Zuiden en de sympathie heeft van Syrië en Libye. De bevolking van deze provincies is overwegend (70-95%) islamitisch en spreekt Maleis. Cultureel behoort ze veel meer tot Maleisië, maar sinds de instelling van een sterk centraal bestuur rond 1900 door koning Chulalongkorn (Rama V) hebben de moslims te gehoorzamen aan hun boeddhistische superieuren. Eventjes, vlak na de Tweede Wereldoorlog was er hoop bij de moslims dat Engeland hen bij zou staan in hun streven naar aansluiting bij Maleisië, maar het belang van rust rond de strategisch en economisch belangrijke Straat van Malakka deed Engeland afzien van pressie op Thailand (6). Officieel lijkt Thailand het beste met de moslims voor te hebben: bouw van kostbare moskee in Pattani, ambtenaren mogen nu ook in moslimdracht op kantoor verschijnen, basisonderwijs in het Maleis, etc. Maar de grote minachting waarmee tot in de hoogste kringen over moslims gesproken wordt getuigt er van dat dit slechts tactische tegemoetkomingen zijn. Zelfs Kukrit Pramoj, een van Thailand's progressievere politi-

HET STUDENTENPAKKET VAN NATIONALE-NEDERLANDEN. 5 MOGELIJKHEDEN OM GOED VERZEKERD HET STUDIEJAAR TE BEGINNEN.

1. ziektekosten + tandartskosten + zekerheidspakket.
2. ziektekosten + tandartskosten.
3. ziektekosten + zekerheidspakket.
4. ziektekosten.
5. zekerheidspakket.

Het Studentenpakket is speciaal op maat gesneden voor studenten aan universiteit, hogeschool en instellingen voor hoger beroepsonderwijs. Veel zekerheid voor een lage premie. Het onderdeel "zekerheidspakket" bestaat uit een inboedelverzekering, een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren en een ongevallenzekerheid. Bel voor nadere informatie naar uw verzekeringsadviseur of bel Nationale-Nederlanden: 070-7110 99.

STUDENTEN
PAKKET

Nationale-Nederlanden
Verzekert 't wel. En goed.

ci, reageerde tijdens zijn korte premierschap op het verzoek naar het Zuiden te komen om met de moslims over hun grieven te praten met de sarcastische woorden: 'Ik zal erheen gaan als er een *Kathim* ceremonie is (viering van boeddhistische lente) (7).

De moslimprovincies bieden tevens een uitwijkplaats voor de guerilla's van de verboden Communistische Partij van Maleisië (CPM) en wat kleinere opstandige moslimgroeperingen uit Thailand (8). Van een samenwerkingsverband tussen de verschillende groepen is echter nauwelijks sprake. Integendeel, een exodus van 1600 moslims uit het district Betong naar de Maleise provincies Perak en Kedah, in april van dit jaar, werd juist veroorzaakt door een escalatie van geweld tussen verschillende illegale bewegingen (9). Dit soort gebeurtenissen zijn voor Bangkok zeer pijnlijk omdat ze de goede verstandhouding met de islamitische ASEAN-partner Maleisië in gevaar brengen.

Het zijn niet alleen de guerilla's die de strijdkrachten van de Vierde Leger Divisie en de plaatselijke politie handen vol werk geven in het Zuiden. Roofbendes munten het ½ op autobussen en het vrachtovervoer - zelfs de zwaarbewaakte Singapore Express is een overval niet bespaard gebleven - of economische projecten zoals tinmijnen. De smokkel in het gebied is ongebreidel. Thailand, na Maleisië de grootste tinproducent ter wereld, moet machteloos toezien hoe 50% van de tinreserves illegaal geëxploiteerd wordt en naar Singapore gesmokkeld, vanwaar het verder gaat naar Spanje en Mexico (10).

'Illegale mijnbouw is 'big money'. Deze mijnbouwers zijn bereid alles te betalen om hun lucratief handeltje te beschermen, alles behalve belasting. Het is moeilijk deze praktijken te stoppen omdat er grote sommen geld en diverse belangengroepen mee gemoeid zijn. Het ontdruken van de wet is niet langer uitzondering maar de regel,'
aldus Piriadis Diskul, directeur van Thailand's Offshore Mining Organization (OMO) (11). In tegenstelling tot Maleisië waar alle tin gedolven wordt uit de rijke Kinta Vallei, geschiedt de tinwinning in Thailand in de meest afgelegen gebieden of wordt het erts voor de kust opgebaggerd, wat de bestrijding van de illegale mijnbouw vrijwel onmogelijk maakt. Dit jaar is de OMO versterkt met een baggermachine door *Mining and Transport Engineering* uit Amsterdam in Singapore gebouwd. Het vaartuig van 360 miljoen baht (40 miljoen gulden) zal voor de kust van Phuket worden gebruikt. Veel Thaise tin wordt door Nederland geïmporteerd.

De exploitatie van Wolfram in Zuid-Thailand is al evenzeer verward met smokkel, corruptie en guerilla's. In 1970 werd op het landgoed van een arme rubberboer in Nakhon Si Thammarat wolfram gevonden. Binnen 4 maanden was de streek bevolkt door zo'n 15.000 seminomadische gelukzoekers, slechts uitgerust met schop en houweel. De locatie, Khao Soon, bleek bijzonder rijk te zijn aan het kostbare metaal, dat voor een groot deel aan de oppervlakte lag. Natuurlijk probeerde Bangkok de winning netjes te kanaliseren maar de medewerking hiervoor van de plaatselijke autoriteiten was zeer beperkt. Dezen hadden inmiddels hun illegale mijnen beschermd met huurlegertjes. Reeds in 1971 was Thailand na de V.S. de grootste wolframproducent van de niet-communistische landen.

Tussen 1971 en 1973 was de jaarlijkse productie (incl. smokkel van het metaal) ruim 4000 ton, meer dan die van de V.S. en slechts overtroffen door die van de S.U. en China. Om een idee te krijgen wat 4000 ton wolfram betekent in termen van de wereldmarkt: in 1972 werd de wereldhandel in wolfram (incl. geschatte hoeveelheid gesmokkeld Thais erts) geraamd op 17828 ton, terwijl de wereldconsumptie 24000 ton bedroeg. De illegale mijnbouw in Khao Soon was dus verantwoordelijk voor 10% van de wereldproductie en 15% van de wereldhandel. Tussen 1971 en 1973 was Thailand de grootste wolframexporteur. Voor die tijd werd de prijs van wolfram bepaald door Amerika met zijn stockpile sales. Nu moesten de V.S. toezien dat de prijs tot de helft van zijn piekwaarde daalde. *Metal Traders* in Londen, 's werelds grootste wolframdealer was door de Thaise gelukzoekers failliet geraakt.

In 1973 waren de oppervlakkige ertslagen in Khao Soon uitgeput. In 1974 bedroeg de bevolking van Khao Soon nog maar 4000 zielen, nog geen 10% van die tijdens de hoogtijdagen. Verdere exploitatie vereiste een grotere kapitaalinvestering, mijnbouwkennis en werkorganisatie. Desondanks geschiedde de wolframwinning

nog lange tijd illegaal. Treffen tussen huurlegertjes en de bemoeienissen van de in het gebied zeer talrijke guerillastrijders van de CPT maakten deze periode tot de bloedigste in de geschiedenis van Nakhon Si Thammarat (12).

Niet alleen tin en wolfram wordt er vanuit Zuid-Thailand gesmokkeld. Het aangrenzende socialistische Birma is een reusachtige markt voor een veelheid van smokkelwaar zoals luxeartikelen en textiel. Ruim 30% van de Thaise textiel verdwijnt illegaal naar Birma. Buurland Maleisië is daarentegen een goede markt voor de opiumproducten uit het Noorden. De meeste smokkel in het Zuiden geschiedt per boot vanuit Phuket en Ranong. Dat de varende bevolking aan de oostkust van het schiereiland al even avontuurlijk is, bewijst het lot van de Vietnamese bootvluchtelingen: voor zij de stranden Surat Thani of Nakhon Si Thammarat bereikten, waren hun schepjes al een aantal keren door Thaise piraten geplunderd. De Thaise marine was volledig onmachtig deze praktijken in de Golf te beperken.

De autoriteiten zijn thans zeer optimistisch over de toekomst van het Zuiden. Verbeteringen van het wegennet in de laatste jaren maken de leger-eenheden mobieler en een nieuwe tactiek bij de bestrijding van de CPT zou succes gehad hebben: directe aanvallen op CPT-hoofdkampen in de jungle leidden het afgelopen jaar onder andere tot de vernietiging van het grootste bolwerk in de provincie Surat Thani. Vele militaire waarnemers hebben echter hun bedenkingen bij deze nieuwe aanpak: de veroverde kampen waren vaak al verlaten en met behulp van de met de guerilla's sympathiserende plattelandsbevolking zullen spoedig nieuwe kampen opgezet kunnen worden. De landbouwers hebben de afgelopen jaren reusachtig geleden onder de bestrijding van de communisten. Door voor de bombardementen van de bolwerken in de jungle grote gebieden verboden terrein te verklaren, mislukten oogsten en de rubberplantages hadden ernstig te lijden van de avondklok (rubber moet namelijk 's ochtends zeer vroeg getapt worden). Door de willekeur bij het oppakken van 'communisten' kwamen honderden boeren om en door beperkingen op het transport van een groot aantal goederen - met de bedoeling de bevoorrading van de communisten af te snijden - werd de gehele plattelandseconomie ontwricht (13). Door al deze maatregelen werden de boeren, die traditioneel al alles wantrouwen dat uit Bangkok komt (een generaal merkte eens op dat het gemakkelijker is een man op de maan te zetten dan een regerings-ambtenaar in een Thais dorp voor de boeren acceptabel te maken (14)), eerder in de armen van de communisten ge dreven.

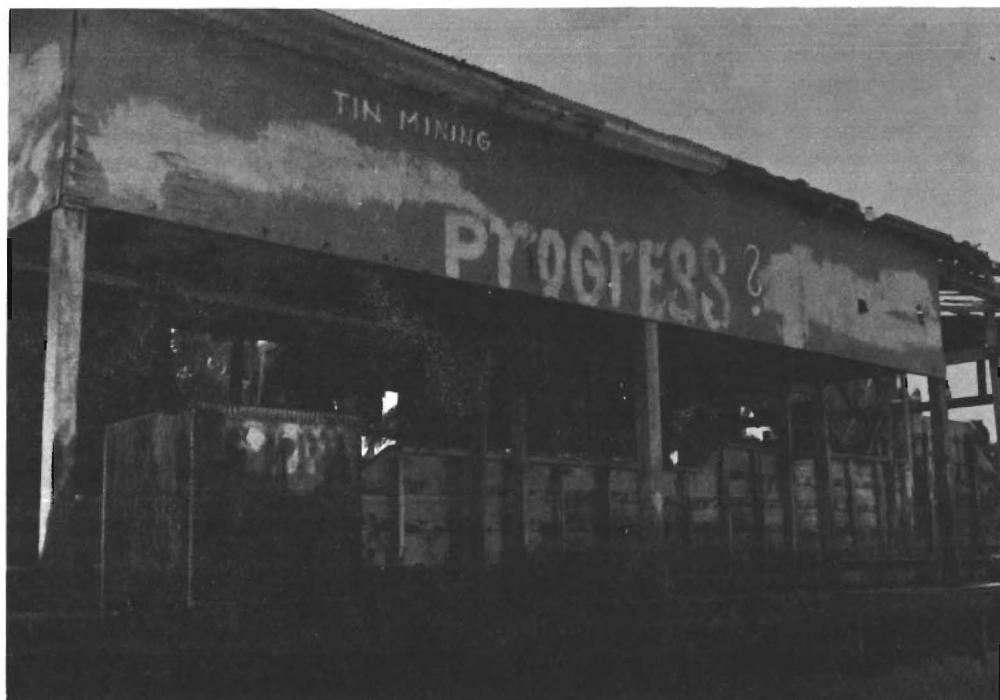
Ernstiger dan de militaire nederlagen was voor de CPT het vertrek van een aantal studenten waaronder belangrijke leiders. Na het bloedbad in Bangkok in oktober 1976, waarbij een einde kwam aan een driejarige 'democratische periode', vluchtten vele studenten de jungle in en sloten zich aan bij de CPT, ervan overtuigd dat hervormingen op vreedzame wijze in Thailand niet mogelijk zijn. Nu blijken velen teleurgesteld in de starre pro-Chinese leiding van de CPT (15). De dogmatische pro-China houding mocht echter niet verhinderen dat China de steun aan de partij flink teruggedraaide en de CPT-propaganda vanuit een radiostation in Yunnan staakte. Belangrijker was het voor Peking om in een goede verstandhouding met Bangkok en diens ASEAN-partners één vuist te maken tegen Vietnam.

Chuan Phuakaoluan, burgemeester van de havenstad Krabi, ziet het verzet van de CPT in het Zuiden als een aflopende zaak. Over de bestrijding van de misdaad en corruptie toont hij zich eveneens optimist. De economische instabiliteit van het gebied, met name veroorzaakt door de grote fluctuaties in de tin- en rubberprijzen op de wereldmarkt, ziet hij als de hoofdoorzaak van de problemen. Een aantal op handen zijnde projecten zal weldra voor stabiliteit, welvaart, rust en orde zorgen. Zijn stad zal daarbij een sleutelpositie innemen.

Wanneer het plan echter succesvol wordt uitgevoerd heeft de landengte in Zuid-Thailand weer iets van zijn eeuwenoude betekenis voor de handel in het Verre Oosten teruggekregen. Produc-

ten uit Perzië en India werden vroeger al naar de westkust van de landengte verscheept, met name naar Mergui, thans in Birma gelegen. Daar werden de goederen overgeladen op kleinere rivierbootjes. Na een moeizame tocht stroomopwaarts en een landtransport van een paar dagen bereikten de waren de Golf van Thailand, waar schepen klaar lagen voor verdere distributie, naar Ayutthaya, de oude hoofdstad van Siam, of naar Japan en China (18).

Deze handel was natuurlijk ook omgekeerd en de route was een alternatief voor het transport van Chinese producten via de moeizame en riskante zijderoute dwars door Centraal-Azië. In de 17de eeuw hebben de Nederlanders deze handel een tijd gemonopoliseerd. Later leidde het belang van de route bijna tot de onderwerping van Siam door Europese mogendheden. Opgravingen van talrijke Indiase kralen wijzen erop dat de route al in de oudste tijden bekend was.

De fles Mekhong is inmiddels leeg en de burgemeester informeert of het uitstapje naar een unieke 75 miljoen jaar oude fossielrijke rotsformatie nabij Krabi mij bevallen was en vervolgt: *'Geologen hebben zich voortdurend voor Krabi geïnteresseerd. Een type rots dat hier voorkomt is een mogelijke aanwijzing voor de aanwezigheid van olie. De gasvelden in de Golf van Thailand ten oosten van Songkhla sluiten aan bij dat idee: aan de oostkust gas, aan de westkust olie, zoals elders in de Indische Archipel. Als er olie zit, dan zit het heel diep en een theorie is dat de velden verbonden zijn met de veel oppervlakkiger gelegen olievelden in het Midden-Oosten. Door dieptewinning hier zou het oliepeil daar wel eens kunnen dalen. Een buitenlandse geoloog die jarenlang onderzoek nabij Krabi heeft verricht kwam aan het eind daarvan op musterieuze wijze om het leven ... en nu moet je me verontschuldigen, morgen vroeg heb ik weer bijeenkomst'*. Met meer vragen op mijn lippen dan voor het gesprek word ik aan de prostituées overgeleverd.

De volgende ochtend is het restaurant afgeladen met zwaar bewapende soldaten, waarmee Chuan onderhandelt. Wanneer hij me merkt maakt hij een wai-gebaar.

De inspectiegroep uit Bangkok nodigt me uit aan hun ontbijttafel, waar hun route naar de volgende provinciehoofdstad wordt uitgestippeld. Van- daag hoeven ze geen grote omweg te maken. Trots wijst de inspecteur op de kaart: *'Vorig jaar was deze weg nog niet veilig'*

Twee dagen later zit ik in de nachtbus naar Bangkok. Het is 11 uur. De weg slingert door de donkere oerwouden van de provincie Ranong, waar vorig jaar de tourcoach waar ik in zat werd overvallen. Opeens gierende remmen. Een groep mannen duikt op in het licht van de koplampen. Maar het waren ongewapende mensen die slechts om assistentie vroegen bij een bus met motorpech. Opgelucht geloofde ik heel even in de pacificatie van het Zuiden.

Het is 12 's nachts en Chuan is klaar met een bespreking met functionarissen van Binnenland-

se Zaken die op een inspectietocht door het Zuiden zijn. De Mekhong whisky wordt aange-rukt. Met een nachtclub aan het strand is het restaurant waar ons gesprek plaats vindt de voor- naamste vergadering in de stad. Nadat enkele hoeren zich wat verdeker hebben opgesteld of zijn verdwenen naar het bovengelegen hotel, be- gint Chuan uitgebreid te vertellen over de aanleg van luxe-hotels in de provincie. Met moeite weet ik het gesprek op een ander onderwerp te bren- gen: de landbrug. Chuan schenkt whisky bij en begint: *'Nu goed, al vanaf 1960 bestaan er plan- nen tot in de details uitgewerkt zelfs, om een kanaal te graven door de landengte van Zuid-Thailand. Tankers uit het Midden-Oosten met bestemming Japan, wordt dan de omweg om het Maleis schierei- land bespaard, een omweg die extra kostbaar is vanwege de sterke stromingen in de Straat van Ma- lakka. Het plan is echter steeds verworpen. Door dit zg. Kra-kanaal (genoemd naar de nauwste plaats van de landengte) zullen de moslimseparatisten nog sterker van Thailand geïsoleerd raken en het slagen van hun plannen is dan geen onwaarschijnlijkheid meer. Bovendien zal de aanleg grote moeilijkheden met Singapore geven, waarvan de economie voor een groot deel van de vaart door de straat afhangt. We moeten dit plan dus wat geleidelijker en onop- vallender uitvoeren'*.

Introductieweek 1981

Na een brede grijns legt Chuan uit dat de eerste stap de bouw van een olieraffinaderij in zijn stad Krabi zal zijn. De diepe rotskust is er geschikt voor de aanleg van de grootste tankers. De raffinaderij die door *Petros Supplies* (Thailand) zal worden gebouwd, brengt alleen al flinke kostenbesparingen met zich mee bij de import van ruwe olie voor het zo zwaar door de energiecrisis getroffen Thailand.

De tweede stap zal bestaan uit de aanleg van 3 reusachtige pijpleidingen van Krabi naar de havenstad Surat Thani aan de Oostkust. Daar zullen de Japanse tankers klaarliggen. De pijpverbinding zal een capaciteit van 100.000 vaten eindproduct per dag krijgen. De Japanse gigant *Mitsubishi Co.* heeft medewerking aan het project reeds toegezegd (16).

De Thaise politiek wordt al jaren gedomineerd door de energievraagstukken, welke leidden tot aftreden van premier Kriangsak Chomanan begin 1980 en de val van het eerste kabinet Prem Tinsulanond in maart van dit jaar. Expremier Kukrit Pramoj, een van de weinige Thaise politieke leiders die hervormingen op het platteland als voornaamste beleidspunt hanteerde, heeft de lawine van voorstellen om olieraffinaderijen in Thailand te vestigen eens in een gedichtje bespot, dat merkwaardigerwijze belandde in een bloemlezing van vertaalde moderne poëzie uit Azië (17).

Sjon Hauser is bioloog. Een studie die hij aan de UvA voltooide. Sinds een aantal jaren reist hij door het verre oosten (met name de Filippijnen, Thailand en Birma). Binnenkort hoopt hij zich in Bangkok als free lance journalist te vestigen.

vervolg op pag. 15 onderaan

SEF-buitendagen '81

Tot op heden wordt er aan onze faculteit bijzonder weinig georganiseerd voor ouderejaars studenten. De SEF start daarom met een geheel nieuw initiatief.

In het week-end van 25 sept t/m zo. 27 sept. organiseert zij buitendagen om de onderlinge contacten tussen studenten te stimuleren en daarbij een aantal actuele onderwerpen ter discussie te stellen.

De kampeerboerderij 'Zet 59', die zij hiervoor afgehuurd heeft, ligt tussen Harderwijk en Elburg in Oost-Flevoland. De kosten worden begroot op $\pm f$ 60.--.

Naast gezelligheid, sport en spel zal zij deze eerste keer aan de volgende thema's aandacht besteden: bewapening, deeltijdarbeid, kabinetsformatie en het leven op de faculteit.

De animo is zo groot, dat het geheel volgend jaar hoogst waarschijnlijk een vervolg zal hebben. Misschien het begin van een nieuwe traditie? Bespreek maar alvast!

Zoals gewoonlijk zijn ook aan het begin van dit collegejaar weer introductiedagen georganiseerd voor de nieuwe eerstejaars studenten. Dergelijke dagen zijn al vele jaren een gebruik aan onze faculteit. Al in 1973 organiseerde de toenmalige studie-adviseur, Lito Hoornweg, introductiedagen in het vormingscentrum 'De Haaf', te Bergen (N.H.) Deze dagen droegen een vrijblijvend karakter. Geïnteresseerde studenten konden zich hiervoor opgeven, maar door de faculteit werd de introductie niet beschouwd als deel van het onderwijsprogramma.

Zo'n 40% van de studenten nam meestal deel aan de introductie en de doelstelling was tweeledig: kennismaking met de inhoud en opzet van het studieprogramma en kennismaking met medestudenten. Vaak kwamen er medewerkers van de verschillende vakgroepen om iets inhoudelijks te vertellen over hun vakgebied en ook het gezelligheidsaspect werd niet vergeten. De nuttige traditie van de introductiedagen werd door de nieuwe studieadviseur Bert van Gelder, aanvankelijk in dezelfde opzet, voortgezet, totdat in 1977 het idee postvatte de introductiedagen niet meer in een jeugdherberg of vormingscentrum te doen plaatsvinden, maar uitsluitend in het gebouw van de faculteit in de Jodenbreestraat. Dit om de kosten te drukken en de introductie voor zoveel mogelijk studenten toegankelijk te maken, aangezien de faculteit de introductiedagen steeds meer ging zien als een deel van het onderwijsprogramma. Door de vakgroepen werden inleidende colleges verzorgd en de onderlinge kennismaking werd bevorderd door in werkgroepverband simulatiespelen te spelen en andere dingen te doen, zoals discussies en 'vrije opdrachten'. Deze opzet beviel echter niet. Het gebouw, waarin de Economische Faculteit is gehuisvest, leent zich nu eenmaal niet voor goede en gezellige kennismaking met medestudenten en het verloop in de werkgroepen was dan ook groot.

Op de laatste dag van de introductieweek kwamen er in de meeste werkgroepen nog maar minder dan de helft van de studenten opdagen. Buitendagen organiseren was hierna weer het devies en in 1978 namen enige bestuursleden van de S.E.F. het initiatief hiertoe door een kampeerboerderij en een paar dagen op de faculteit. Dit systeem beviel vrij goed en werd het volgend jaar officieel door de faculteit overgenomen, die een commissie benoemde, bestaande uit docenten, studenten en de studie-adviseur, die als opdracht meekreeg de introductiedagen te organiseren. In 1979 en 1980 heeft de commissie deze dagen volgens bovenstaand systeem georganiseerd.

Inmiddels werden door de faculteit de introductiedagen als wezenlijk deel van het onderwijsprogramma beschouwd waardoor de commissie volgens richtlijnen van de faculteitsraad diende te werken en ook verantwoording aan deze raad verschuldigd was.

Door diverse oorzaken was voor dit jaar de kampeerboerderij op Texel niet meer voor ons beschikbaar, zodat er naar andere ruimte gezocht moest worden. Deze werd gevonden in een tweetal jeugdherbergen te Elst en Beegden. De globale opzet van de introductiedagen van dit jaar was als volgt: Op maandag, 7 september, werd de gehele dag in het Burg. Tellegenhuis doorgebracht. 's Ochtends vond de afdeling in werkgroepen plaats en het uitdelen van de studiegidsen. Daarna werd er een hoorcollege gegeven door prof. Van Stuijvenberg, die kort voor de introductieweek bereid gevonden werd de wegens ziekte verhinderde prof. Van den Doel te vervangen. Des middags werd in de afzonderlijke werkgroepen gediscussieerd en werd door de vakgroepen micro- en macro-economie voorlichting gegeven over het referatensysteem. Dinsdagochtend vertrokken de werkgroepen naar de jeugdherbergen, voor een verblijf dat t/m donderdag duurde. Deze dagen werden gevuld met simulatiespelen, diverse lezingen en voorlichting over voor studenten belangrijke instanties zoals de S.E.F., propedeuseraad, AktieGroep en OBAS. Een uitgebreider verslag over de introductieweek zal in de volgende aflevering van Rostra verschijnen.

Tenslotte nog iets over het mentorensysteem. Zoals al enige jaren gebruikelijk is zullen de werkgroepen in de introductieweek begeleid worden door een paar ouderejaars studenten, de 'mentoren'. Dit jaar zal voor het eerst de begeleiding van de mentoren zich uitstreken over het hele eerste trimester. Het ligt in de bedoeling dat de mentoren in de loop van het eerste trimester drie of viermaal een bijeenkomst met hun werkgroep zullen organiseren om daarin de voortgang van de studie en de eventuele moeilijkheden hierbij te bespreken.

Het enthousiasme bij de huidige studenten voor dit systeem was zeer groot en het aantal dat zich had aangemeld om als mentor voor een groep te fungeren was zelfs zó groot dat we lang niet iedereen als mentor hebben kunnen plaatsen. Dat laatste is natuurlijk wel jammer, maar op zichzelf is het sterk gegroeide enthousiasme voor de introductieweek natuurlijk een verheugende ontwikkeling.

(Ook bij de docentenstaf valt trouwens een groeiende interesse voor de introductieweek waar te nemen. Velen stelden zich beschikbaar om lezingen te houden en/of mee te gaan naar de buitendagen).

Na het eerste trimester zal een grondige evaluatie moeten leren of deze opzet van het mentorensysteem succesvol is geweest en of we moeten doorgaan op deze wijze.

Meer over de introductieweek in de volgende Rostra.

H. ten Napel

Op mondiaal niveau neemt Peat Marwick International (PMI) een toonaangevende plaats in op het gebied van de accountancy, belasting- en organisatie-adviezen. Wereldwijd telt de organisatie 24.000 medewerkers en 300 vestigingen in 80 landen. Het omzetniveau heeft de 2 miljard gulden bereikt. In Nederland is PMI vertegenwoordigd door Peat Marwick Nederland met vestigingen in Amsterdam, Arnhem en Den Haag en 150 medewerkers in totaal. Onze praktijk weerspiegelt het internationale karakter van Peat Marwick Nederland: niet alleen het aantal Nederlandse cliënten groeit snel, ook de dienstverlening aan de Nederlandse vestigingen van Amerikaanse, Britse, Japanse en andere Europese cliënten expandeert sterk. Peat Marwick Nederland is aangesloten bij het NIVRA.

JONGE BEDRIJFS- ECONOMEN

Peat Marwick Nederland voert een actief en progressief promotiebeleid. Dat is niet alleen een filosofie, ook door de aanhoudende groei wordt dit beleid verwezenlijkt. Daardoor kan met zekere regelmaat een nieuw aantal mensen aan een voorspoedige carrière beginnen. Deze gelegenheid doet zich nu voor op onze kantoren in Amsterdam, Arnhem en Den Haag.

De eerste twee jaren zult u bij Peat Marwick Nederland onder de verantwoordelijkheid van een manager controle-onderzoeken voorbereiden en uitvoeren. Na twee jaar zult u in staat zijn deze projecten onder eigen verantwoordelijkheid af te wikkelen.

Bij Peat Marwick Nederland wordt hard gewerkt en heersen zeer uitgesproken opvattingen over hoe dat werk dient te worden uitgevoerd. U bent bij Peat Marwick Nederland op uw plaats als u niet alleen zelfstandig kunt werken, maar ook met een grote mate van zelfbewustheid kunt optreden. Het spreekt vanzelf dat ook representativiteit een voorwaarde is. Het werk is veeleisend en u zult met elkaar snel afwisselende problemen van grote diversiteit te maken krijgen. Bent u ambitieus genoeg om dat als een uitdaging te zien, dan bent u van een goede carrière bij Peat Marwick Nederland in principe verzekerd.

Tegenover dit niet geringe eisenpakket staan niet alleen voorspoedige vooruitzichten, maar staat ook een inkomen dat evenals de secundaire arbeidsvoorwaarden uitstekend is.

Omdat Peat Marwick Nederland doorstuderen noodzakelijk acht, bestaan er goede studie-faciliteiten, waaronder doorbetaald studieverlof. Verder is er een uitgebreid intern opleidingsprogramma, dat o.a. internationaal (Londen en Parijs) wordt georganiseerd. Het volgen van interne en externe specialistische cursussen wordt sterk aangemoedigd.

De sollicitatieprocedure wordt gekenmerkt door de voortvarendheid die Peat Marwick Nederland eigen is. Na een oriënterend onderhoud krijgt u de gelegenheid om met toekomstige collega's van gedachten te wisselen over een carrière bij Peat Marwick Nederland. Bij blijvende wederzijdse belangstelling kan de sollicitatie binnen enkele weken afgerond zijn.

Voor meer informatie en het maken van afspraken kunt u contact opnemen met de heer P. Hadewegg Scheffer in het kantoor Amsterdam, tel.: 020 - 225666 (na kantooruren: 033 - 32989), de heer J. Boer in het kantoor Arnhem, tel.: 085-513515 (na kantooruren: 01833 - 1194) of de heer H.G. Krekel in het kantoor Den Haag, tel.: 070 - 814761 (na kantooruren: 078 - 194071).

Peat Marwick Nederland

Laan van Nieuw Oost-Indië 127, 2593 BM Den Haag; Herengracht 566, 1017 CH Amsterdam; Eusebiusbuitensingel 3, 6828 HS Arnhem.

In Rostra nr 87 is een deel van het artikel van Hans Oostendorp ('Onze Propedeuse') helaas weggevalen. Wij bieden daarvoor onze excuses aan en drukken hieronder een deel van het artikel nogmaals af.

PROP. RAAD

Over het onderwijs in de propedeuse wordt met name gesproken in de propedeuseraad, die dan ook tot taak heeft periodiek min of meer systematisch te onderzoeken wat de mening van studenten en docenten is over het onderwijs, zoals dat gegeven is. Het doel van deze evaluaties is te komen tot een onderwijsprogramma, dat meer in de buurt komt van het door docenten en studenten gewenste 'ideale' programma. Gedurende de afgelopen jaren heeft de Propedeuseraad, die bestaat uit vertegenwoordigers van de betrokken vakgroepen en studenten uit de propedeusegroepen, enkele malen door middel van een schriftelijke enquête de mening van de studenten gepieild. De resultaten hiervan en de uitkomst van de bespreking ervan in vakgroepen, propedeuseraad en Onderwijscommissie hebben afgelopen jaren in zekere mate een rol gespeeld bij het vaststellen van de onderwijsprogramma's. De invloed van de evaluatieresultaten dient overigens niet overschat te worden, hetgeen zowel te wijten is aan de aard van de resultaten als aan het niet altijd optimaal functioneren van de Propedeuseraad. Bovendien worden bepaalde problemen in de lopende cursus vaak naar aanleiding van de propedeuseraadvergadering direct 'opgehelderd'.

Hieronder een aantal resultaten van de enquêtes ter evaluatie van het propedeutisch onderwijs, zoals die na afloop van de propedeuse in 1979, in 1980 en na afloop van het eerste blok begin 1981 zijn gehouden.

ENQUETES

Aan de enquêtes hebben niet alle propedeusestudenten deelgenomen, o.a. vanwege problemen in verband met het tijdstip van afname: in 1979 namen 87 studenten deel, in 1980 76 (w.o. enkele avondstudenten) en in 1981 138.

Uit de resultaten blijkt in het algemeen o.a. dat de meerderheid van de ondervraagde studenten opgeeft gemiddeld minder dan de norm van 40 uur per week aan de studie te besteden en dat een krappe meerderheid de door hen bestede tijd niet voldoende acht om bij te blijven.

Ook per vak blijken de studenten iets minder tijd te besteden dan volgens de studiegids de bedoeling is.

Gevraagd naar de omvang van de gedoeerde stof blijkt dat met name het A-gedeelte van Bedrijfseconomie, de Algemene Inleiding en micro-economie B als teveel worden gekenschetst door een groot deel van de ondervraagden.

MOEILJK

Wat de moeilijkheidsgraad betreft: een aanzienlijk deel van de betreffende studenten ($\pm 40\%$) vindt de vakken wiskunde en statistiek moeilijk. Extra moeilijk is met name Statistiek A.

Met de overige vakken hebben de studenten

minder problemen met uitzondering van Micro B, dat meer dan de helft moeilijk of te moeilijk vindt. Het bezoek aan de werkcolleges is bij de vakken wiskunde en statistiek het hoogst en in het A-gedeelte (vóór Kerstmis) over het algemeen hoger dan er na. De helft van de studenten bezoekt de Boekhoudcolleges slecht. Het sterkst is het verval bij Bedrijfseconomie, waar na de jaarwisseling meer dan de helft van de ondervraagden zelden of nooit meer op college komt. Ook in het lopend studiejaar heeft zich dit weer voorgedaan.

WERKGROEPEN

Wat de voorbereiding van de werkgroepen betreft: 30 tot 50% van de ondervraagden bereidt de bijeenkomsten bijna nooit voor, zo bleek uit de enquête van 1980. Voor het eerste blok van 1980/81 waren deze cijfers iets beter. Zoals bij 't vorige punt is óók hier een duidelijk verschil tussen de situatie vóór Kerstmis en er na, wanneer de B-stof wordt behandeld.

Het zal dan ook geen verbazing wekken, dat een groot aantal studenten vindt, dat bij Bedrijfseconomie en Micro-economie het tempo te hoog ligt. Ten aanzien van verbetering van de situatie zijn door een aantal studenten in de laatste enquête een aantal suggesties gedaan, b.v. de groepen moeten niet te snel samengevoegd worden, de docenten dienen een meer begeleidende rol te spelen en niet alléén aan het woord zijn. Ook is er aanzienlijk meer kritiek van de huidige eerstejaars op de houding van sommige docenten dan in de twee eerdere enquêtes, waarin de presentatie als redelijk goed beoordeeld werd.

vervolg van pag. 13

'De pacificatie van Zuid-Thailand'.

Wanneer het plan echter succesvol wordt uitgevoerd heeft de landengte in Zuid-Thailand weer iets van zijn eeuwenoude betekenis voor de handel in het Verre Oosten teruggekregen. Producten uit Perzië en India werden vroeger al naar de westkust van de landengte verscheept, met name naar Mergui, thans in Birma gelegen. Daar werden de goederen overgeladen op kleinere rivierbootjes. Na een moeizame tocht stroomopwaarts en een landtransport van een paar dagen bereikten de waren de Golf van Thailand, waar schepen klaar lagen voor verdere distributie, naar Ayutthaya, de oude hoofdstad van Siam, of naar Japan en China (18).

Deze handel was natuurlijk ook omgekeerd en de route was een alternatief voor het transport van Chinese producten via de moeizame en riskante zijderoute dwars door Centraal-Azië. In de 17de eeuw hebben de Nederlanders deze handel een tijd gemonopoliseerd. Later leidde het belang van de route bijna tot de onderwerping van Siam door Europese mogendheden. Opgravingen van talrijke Indiase kralen wijzen erop dat de route al in de oudste tijden bekend was.

De fles Mekhong is inmiddels leeg en de burgemeester informeert of het uitstapje naar een unieke 75 miljoen jaar oude fossielrijke rotsformatie nabij Krabi mij bevallen was en vervolgt: 'Geologen hebben zich voortdurend voor Krabi geïnteresseerd. Een type rots dat hier voorkomt is een mogelijke aanwijzing voor de aanwezigheid van olie. De gasvelden in de Golf van Thailand ten oosten van Songkhla sluiten aan bij dat idee: aan de oostkust gas, aan de westkust olie, zoals elders in de

Indische Archipel. Als er olie zit, dan zit het heel diep en een theorie is dat de velden verbonden zijn met de veel oppervlakkiger gelegen olievelden in het Midden-Oosten. Door dieptewinning hier zou het oliepeil daar wel eens kunnen dalen. Een buitenlandse geoloog die jarenlang onderzoek nabij Krabi heeft verricht kwam aan het eind daarvan op mysterieuze wijze om het leven ... en nu moet je me verontschuldigen, morgen vroeg heb ik weer bijeenkomst'. Met meer vragen op mijn lippen dan voor het gesprek word ik aan de prostitutees overgeleverd.

De volgende ochtend is het restaurant afgeladen met zwaar bewapende soldaten, waarmee Chuan onderhandelt. Wanneer hij me bemerkt maakt hij een wai-gebaar.

De inspectiegroep uit Bangkok nodigt me uit aan hun ontbijttafel, waar hun route naar de volgende provinciehoofdstad wordt uitgestippeld. Vandaag hoeven ze geen grote omweg te maken. Trots wijst de inspecteur op de kaart: 'Vorig jaar was deze weg nog niet veilig'.

Twee dagen later zit ik in de nachtbus naar Bangkok. Het is 11 uur. De weg slingert door de donkere oerwouden van de provincie Ranong, waar vorig jaar de tourcoach waar ik in zat werd overvallen. Opeens gierende remmen. Een groep mannen duikt op in het licht van de koplampen. Maar het waren ongewapende mensen die slechts om assistentie vroegen bij een bus met motorpech. Opgelucht geloofde ik heel even in de pacificatie van het Zuiden.

- (1) *Far Eastern Econ. Rev.*, 11-7-1980, 54-55
- (2) *Business in Thailand*, maart 1981, 14; *Bangkok Post*, Mid Year Econ.
- (3) *Asiaweek*, 26-6-1981, 44
- (4) *Thailand Business*, mei 1981, 17-19
- (5) S. Cattori 'Red life in the green world', *Southeast Asia Chronicle*, jan/feb 1980, 28-32.
- (6) Nantawan Haemindra 'The problem of the Thai-Muslims in the four southern provinces of Thailand' (Part One). *J. of Southeast Asian Studies*, maart 1976, 197-225.
- (7) *Southeast Asia Chronicle*, jan/feb. 1980, 24.
- (8) *Far Eastern Econ. Rev.*, 20-6-1980, 16-22
- (9) *Nation Rev.* (Bangkok), 20.6.'81 en 21-6-'81
- (10) *Far Eastern Econ. Rev.*, 24-9-1976, 53-54
- (11) *Business in Thailand*, maart 1981, 45-47
- (12) *Far Eastern Econ. Rev.*, 9-7-1976, 29-34
- (13) Ruang Kao. The War in Southern Thailand. In: 'Thailand, Roots of Conflict' (A. Turton et al., eds.), Bertrand Russell House, Nottingham, 1978: 187-194.
- (14) geciteerd in H. U. Luther, 'Peasants and State in Contemporary Thailand', Inst. für Asienkunde, Hamburg, 1978: 44.
- (15) *Focus (Bangkok)*, april 1981: 24-27.
- (16) *Focus (Bangkok)*, mei 1981: 61; *Nation Rev.*, 23-6-1981
- (17) Moderne Poëzie uit Azië. Samengesteld en vertaald door Bertus Dijk. Van Gennep, Amsterdam, 1976: 106
- (18) Zie bijvoorbeeld: Maurice Collis 'Siamese White', Faber & Faber, Londen, 1936.

Intelligent sparen.

Met de Meesrente-rekening.

Intelligent sparen. Dat is: hoge rente, en toch veel vrijheid. Ruime mogelijkheden om direct over Uw geld te beschikken. Daarom hebben de rekenmeesters van Bank Mees & Hope de Meesrente-rekening gecreëerd.

10¹/₄%

Hoge rente.

Het percentage wordt maandelijks vooraf vastgesteld. In sept. 1981 bedraagt het 10¹/₄%. Een uiterst florissante rente, die éénmaal per jaar wordt bijgeschreven.

Hoge vrije opname.

U kunt elke maand tot f 3.000,- opnemen. In de dure decembermaand zelfs tot f 6.000,-.

Méér geld opnemen?

Zoals U wilt. Maar dan geldt een opzegtermijn van 24 maanden. Anders betaalt U 2% opnamekosten over het bedrag boven de vrije opname.

Onroerend goed.

Geld nodig voor de aanschaf van onroerend goed? Uw Meesrente-rekening is er goed voor. Zonder opzegtermijn, zonder opnamekosten.

Loop binnen of bel op.

Wij informeren U gaarne persoonlijk over de Meesrente-rekening. Ook over de mogelijkheid om thuis te sparen, gewoon via Uw postgiro- of bankrekening.

**De
Meesrente-rekening.
Wij durven
elke vergelijking aan.**

BANK MEES & HOPE NV

Amsterdam, Herengracht 548; (020) 527 91 11;
(Buitenveldert), Assumburg 150; (020) 42 98 60;
Haarlem, Houtplein 8; (023) 31 59 50.

PRIJSVRAAG STUDENTEN

In het kader van de viering van het 350-jarig bestaan van de Universiteit van Amsterdam is een prijsvraag uitgeschreven voor studenten van de Economische Faculteit. Deze viert in januari 1982 het 60-jarig bestaan. Het thema is:

Economie en economisch beleid van Amsterdam (en omgeving)

De prijs bedraagt f 1.000,-

De jury bestaat uit Prof. Dr. M.J.Ellman (voorzitter), Drs. H.Grosveld en Prof. Dr. J.G.Lambooy.

Ter nadere toelichting kan worden medegedeeld dat ook deelaspecten van het genoemde thema, zoals de arbeidsmarkt, de productiestructuur, de ontwikkeling van een bepaalde economische activiteit, of het economisch beleid als zodanig als onderwerp kunnen worden gekozen.

Bij deelname aan de prijsvraag dient men de volgende voorwaarden in acht te nemen:

- het stuk dient in goed Nederlands te zijn gesteld en een evenwichtige redactionele opbouw te hebben;
- het wetenschappelijk niveau dient voldoende hoog te zijn;
- van het bronnenmateriaal dient op een juiste en verantwoorde wijze gebruik te worden gemaakt;
- het stuk moet niet alleen zuiver theoretisch zijn, maar dient te worden toegespitst op beleidsvragen van Amsterdam en omgeving;
- de omvang van het stuk moet tussen 8.000 en 12.000 woorden beslaan (exclusief tabellen en grafieken);
- het stuk dient getypt in tweevoud (1 1/2 regelafstand) te worden ingeleverd.

Er is geen bezwaar van de zijde van de jury indien het ingediende stuk tevens als scriptie of paper wordt gebruikt.

Eventuele nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij de voorzitter van de jury.

Deelnemers dienen hun stuk anoniem onder motto in gesloten envelop in te sturen aan de voorzitter van de Faculteit. De inzendtermijn sluit op 15 december 1981. De uitslag van de prijsvraag wordt op 15 januari 1982 bekendgemaakt, tijdens een op die dag te organiseren Symposium van de Economische Faculteit, gewijd aan het onderwerp 'Werken en Wonen in Amsterdam'.

Dienstweigering

Naar aanleiding van een brief van het plaatsingsbureau het volgende: Zij, die op grond van gewetensbezwaren, geen militaire dienst willen vervullen, kunnen - na erkenning als dienstweigeraar - dienstplichtvervangende werkzaamheden verrichten. Hierbij wordt de eis gesteld, dat het openbaar belang met de uitvoering van die werkzaamheden wordt gediend. Voor de gewetensbezwaarde zelf is het uiteraard belangrijk dat zinvol werk wordt verricht, dat zoveel mogelijk aansluit bij zijn opleiding.

Het Plaatsingsbureau kan adviezen geven en behulpzaam zijn bij het zoeken naar een functie die aan voormelde eisen voldoet. Afspraken voor het spreektuur s.v.p. via Mevrouw Van den Berg, kamer 2141, telefoonr. 4135.

Studentenartsen

Iedereen (gewone studenten en extranei) die van af 1 september 1981 gebruik wil maken van de dienstverlening door de studentenartsen (in welke vorm dan ook) dient zich daartoe, zo spoedig mogelijk op te geven via het aanmeldingsformulier dat is toegezonden (tesamen met brochures voor SSGZ, Stilos etc.).

De aanmelding dient óók te geschieden door studenten die in voorafgaande jaren de studentenarts reeds bezochten.

In tegenstelling tot punt 3 op het aanmeldingsformulier heeft men géén fotocopie van het giro-afschrijf met het aanmeldingsformulier mee te zenden.

Aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar bij de afdeling studentenartsen, O.Z. Voorburgwal 185 tel. 525 28 78.

Za
Zo
Ma
Di
Wo
Do
Vr
Za
Zo
Ma
Di
Wo
Do
Vr

Durex Top Safe.
Het voorbehoedmiddel
dat je alleen gebruikt
als je het echt nodig hebt.

Ten Einde Raad

114e vergadering van de fakulteitsraad

Allereerst hartelijk welkom aan degenen die deze rubriek voor het eerst lezen. Deze rubriek wordt verzorgd door de student die als één van de drie leden deel uit maakt van het dagelijks bestuur van de fakulteit. Het hoogste orgaan van de fakulteit is de fakulteitsraad. Deze raad vergadert elke maand. Ze wordt geadviseerd door diverse commissies zoals de onderwijs- en de onderzoekscommissie, de kandidaats- en de propedeuseraad etc. Wie belangstelling heeft voor de precieze formulering van de besluiten of voor de notulen van de raadsvergaderingen kan terecht op het fakulteitsburo. Degene die suggesties heeft voor agendapunten voor de fakulteitsraad dient zich te wenden tot het fakulteitsbestuur. Je kan ook altijd contact opnemen met de AktieGroep Economen die je graag verder helpt (kamer 2163).

1. Prijs syllabi, openbaarheid tentamenvragen

Allereerst wil ik graag ingaan op twee punten waarop Gert Grift mij heeft gewezen (Gert Grift is de student van de AktieGroep Economen die in de Universiteitsraad is gekozen). Het eerste gaat over de prijzen van de syllabi. Het College van Bestuur, het bestuur van de hele universiteit, heeft besloten dat de prijs van syllabi niet hoger mag zijn dan 10 cent per dubbelzijdig gestencild vel en 6 cent per enkelzijdig gestencild vel. Iedereen kan dus nu zelf de maximumprijs van een syllabus uitrekenen. Klopt er iets niet dan kan je je beklag doen bij het fakulteitsbestuur.

Het tweede punt gaat over de openbaarheid van tentamenvragen. Het College van Bestuur heeft het standpunt ingenomen dat alle vragen van tentamens voortaan meegenomen worden na afloop van het tentamen. Elke student kan dus vanaf nu, zich beroepend op dit Collegebesluit, na afloop van het tentamen de vragen mee nemen, ook multiple-choice tentamenvragen. Als een vakgroep de antwoorden op het vragenformulier laat invullen kan een extra vragenformulier gevraagd worden of kunnen de antwoorden op een afzonderlijk vel worden ingeleverd. Zijn er vakgroepen die zich niet aan de regels willen houden dan kan elke student met succes een beroep doen op de fakulteitsraad.

2. Keuzevakken Kandidaats

De Fakulteitsraad heeft besloten dat de mogelijkheid om in het kandidaats een keuzevak te kunnen lopen buiten de fakulteit moet worden vergroot. Iedereen die een vak buiten de fakulteit wil volgen kan, of dat nu spaans of politiekologie is, een gemotiveerd verzoek indienen bij de kandidaatsexamencommissie.

3. Propedeuse raad

De samenstelling, de taakomschrijving en de werkwijze van de propedeuse raad zullen worden gewijzigd. De zeer aktieve eerstejaars studenten van vorig jaar hebben voor elkaar gebokst dat de propedeuse raad daartoe een unaniem verzoek aan de fakulteitsraad heeft gericht. De samenstelling wordt zo gewijzigd dat elke werkgroep één vertegenwoordiger in de raad krijgt. In de fakulteitsraad werd er geen bezwaar tegen

gemaakt dat hangende de formele afhandeling van de wijziging, de nieuwe propedeuse raad al vast volgens de nieuwe richtlijnen gaat werken.

4. Opvolging Pais

De hoogleraarszetel die Pais hier leeg achter liet toen hij minister werd, wordt binnenkort opgevuld. Dat is echter niet zonder de nodige problemen gegaan. In de 114e raadsvergadering werd de zoveelste procedure-fout door de raad vastgesteld. Het bestuur had een besluit van de Raad om een briefje van Van de Doel als niet verstuurd te beschouwen, niet volgens afspraak uitgevoerd.

5. Onderzoekbeleid

In de raad moesten de onderzoeksprogramma's voor het lopende jaar worden goedgekeurd. Veel waardering voor de programma's was er in de raad niet. De secretaris van de onderzoekscommissie betitelde de programma's als een serie individuele plannen die aan elkaar waren geniet. Eerder al was er vorig jaar een rapport van deze commissie verschenen waarin het onderzoeksresultaat op onze fakulteit bedroevend en beschamend werd genoemd.

Alle studenten stemden tegen de onderzoekprogramma's. De AktieGroep Economen kwam met voorstellen om meer studenten in te schakelen bij het onderzoek aan de Fakulteit. Daarnaast pleitte de AGE voor het doen van onderzoek naar aanleiding van vragen die via de Wetenschapswinkel worden gesteld.

Verder besloot de Raad een onderzoek in te stellen naar de oorzaken die ertoe leiden dat een aantal wetenschappelijk medewerkers gedurende een aantal jaren niet tot publikaties komt. Dat onderzoek moet op dat punt tot verbeteringen leiden en het moet daarnaast de onderzoekstructuur aan de fakulteit verbeteren. Zo werd gepleit voor meer samenwerking bij het onderzoek en voor het meer ter discussie stellen van de relevantie van onderzoek.

6. Onderwijsprogramma's

Formeel stelt de fakulteitsraad de onderwijsprogramma's vast. Dit op voorstel van de vakgroepen die daarvoor via de onderwijscommissie de onderdelen leveren. In de vakgroepen is de invloed van de studenten zeer gering. De studenten in de fakulteitsraad hadden veel kritiek op de wijze waarop de onderwijsprogramma's tot stand komen. In feite wordt er in mei alleen een tekst gemaakt voor de studiegids. Alle fundamentele veranderingen in het programma komen daarna tot stand, dus als de studenten tentamens hebben of in de vakantie. Het bespreken van de onderwijsprogramma's heeft in de fakulteitsraad dus weinig zin. Mede omdat de Raad er niets in kan veranderen, ze kan alleen maar de vakgroep verzoeken veranderingen aan te brengen. Wel werd in de raad besloten in de propedeuse (voor de Algemene Inleiding) te komen tot een systeem van één vaste docent per werkgroep. Dit met als doel het vorig jaar als onsamenhangend beoordeelde lesprogramma wat meer structuur te geven.

7. Twee fasen structuur

Oudere jaars studenten en zij die dit jaar zijn gaan studeren hebben in zoverre met de Wet Twee-fasen-structuur te maken dat ze in problemen kunnen komen met hun inschrijvingsduur. Per 1 sept. 1982 geldt voor elke student dat hij of zij binnen 6 jaar moet zijn afgestudeerd. Tenzij je je een jaar niet in laat schrijven natuurlijk. Per

1 september 1982 geldt voor de dan nieuw komende studenten een nieuw studieprogramma. De huidige studenten hebben daar alleen nog maar mee te maken in die zin dat ze voor de taak staan dat nieuwe studieprogramma met docenten op te stellen. Eén docent die daar nadrukkelijk bij betrokken is, Prof. Verburg, presenteerde in de Fakulteitsraad een voorstel van een commissie die de eerste keuze voor de hoofdstructuur van een vierjarig programma had voorbereid. De fakulteit kon kiezen uit 7 varianten: 1. alle vakken na de propedeuse met 1/4 kappen, 2. een aantal vakken kappen, 3. selektief kappen, 4. een fase uit de studie kappen per vak, 5,6 en 7 een structuur kiezen waarin de studenten zich direkt na de propedeuse moeten specialiseren in bedrijfseconomie dan wel sociale economie. Dit laatste werd door de Raad afgewezen. Een zekere brede basisopleiding werd op prijs gesteld. Omdat de varianten 1,2 en 4 kappen zonder dat daaraan veel inhoudelijke argumenten ten grondslag liggen werden die varianten ook door de Raad afgewezen. Zodat de situatie nu ontstaan is dat de Raad wel weet wat ze niet wil maar nog moet beslissen wat ze wel wil. De AktieGroep Economen heeft voorgesteld om daarbij in ieder geval alle studenten te betrekken, bijvoorbeeld in de vorm van een te organiseren onderwijsdag. In de fakulteitsraad is natuurlijk al wel gediscussieerd in welke richting de commissie Verburg moet gaan doorwerken met de opstelling van een programma. De AktieGroep Economen had een uitwerking gepresenteerd van variant 3. En de Onderwijscommissie had een aantal randvoorwaarden opgesteld die dezelfde richting op wezen als dat voorstel. In de Raad steunden alle fracties deze uitwerking van de derde variant.

Deze uitwerking komt op het volgende neer. Na de propedeuse wordt een studiepuntenstelsel geïntroduceerd. Voor de voortgezette basisopleiding (ongeveer 1 1/3 jaar) is de helft van die punten verplicht te besteden aan de vakken sociale economie, bedrijfseconomie en 'methoden en technieken'. De andere helft van de punten is voor tweekeuze vakken en de nieuw te introduceren 'thema-vakken'. De bedoeling is om voor die thema-vakken te komen tot geheel nieuwe onderwijsvormen. In de specialisatie fase wordt in het voorstel van de AktieGroep één hoofdvak geïntroduceerd, dat bestaat uit een samenvoeging van de bestaande twee doctoraal groot vakken. Met dit verschil dat die vakken inhoudelijk op elkaar worden afgestemd en dat ze in één opeenvolgende cyclus gedurende bv. één jaar worden gevolgd. Voor dit vak kunnen dan ook weer vele onderwijsvormen gelden.

Tenslotte besloot de Fakulteitsraad om een brief te sturen aan de informateurs waarin gepleit wordt voor het herzien van de Twee-fasen-wet. In de brief wordt o.a. gepleit voor betere doorstroommogelijkheden naar de tweede fase, voor een betere regeling van de overschrijvingsmogelijkheden van de inschrijvingsduur en voor betere garanties dat het wetenschappelijk karakter van de universiteiten kan blijven gehandhaafd.

8. Kredietverdeling/formatieverdeling

Aan formatie (arbeids)plaatsen is er aan de fakulteit vanwege de bezuinigen niets meer te verdeelen. Slechts een beperkt aantal van de vertekken-

de docenten kunnen worden vervangen. Om te kijken welke vakgroep daarvoor in aanmerking komt, wordt uitgerekend welke vakgroep de meeste onderwistaken heeft. Daarnaast heeft het bestuur toegezegd om na de vakantie te komen met een beleidsnota waarin een overzicht wordt gegeven van te verwachten vakatures en van voorstellen voor eventuele herbezettingen. Voor kandidaatsassistenten geldt een afwijkende bepaling. Het College van Bestuur heeft bepaald dat los van het totaal aantal vakatures op de fakulteit per 1 september 90% van het oude aantal kandidaatsassistenten opnieuw mag worden aangeworven. Ook op de kredieten voor de fakulteit wordt sterk gekort. Wel is het gelukt om subsidie toe te kennen aan de eventueel dit cursusjaar te starten eerste jaarskrant (f 900.-). Het voorstel van de Obas om dit niet te doen werd met elf tegen twee stemmen weggestemd. De subsidie aan Rostra is niet verlaagd. Over de subsidieaanvraag voor een nieuw te starten kandidaatskrant wordt in de vergadering van 31 augustus door de raad beslist.

Ten slotte is het voor de vakgroepen handig om te weten dat er een bedrag door het College van Bestuur is toegekend om knelpunten, die ontstaan als gevolg van de vakature beheersende maatregelen (bv. in de TAS-formatie), middels het aantrekken van uitzendkrachten op te kunnen lossen.

9. Open Fakulteit Economie

Over het voorstel om nader onderzoek te plegen naar de mogelijkheden om hier toe de oprichting van een open fakulteit economie te komen staakten tot twee maal toe de stemmen. Volgende keer vindt herstemming plaats. De studenten pleitten voor het starten van zo'n onderzoek. Argumenten daarvoor waren dat voor een grote categorie mensen geldt dat deze niet aan het bestaande onderwijs kunnen, maar wel willen deelnemen. Middels afstandsonderwijs kunnen deze mensen wel studeren. Het voordeel is, als onze fakulteit dat zou doen, dat ze kans maakt om daar formatie voor te krijgen en dat ze een beter opleidingsniveau kan garanderen dan de nieuw te starten Open Fakulteit in Heerlen. De docenten in de Raad waren van die argumenten niet zo onder de indruk en wezen op de vele taken die nu al door hen moeten worden uitgevoerd, terwijl de formatie terugloopt.

Piet de Vrije
studentbestuurslid FEW
voor vragen en opmerkingen bereikbaar op:
kamer 2162
tel. 525.4134

EKONOR

DEELTIJDARBEID

Per 1 januari 1980 is in zes GAB-regio's de zogenaamde 'Experimentele Regeling Bevordering Deeltijdarbeid' van start gegaan.

Deze regeling houdt in het geven van financiële premies of tijdelijke overgangspremies, die werkgevers en werknemers moeten stimuleren ervaring op te doen met deeltijdarbeid. De werknemer krijgt dan tijdelijk een aanvulling op het salaris, dat immers daalt als men minder werkt. De mogelijkheid van het doortrekken van deze regeling naar de Sociale Verzekeringen wordt nu door een commissie onderzocht.

Op zich is deze regeling, uitgaande van het Ministerie van Sociale Zaken, een stap in de goede richting. Maar een dergelijke regeling dient nooit op zichzelf te staan. Immers, er blijven een aantal factoren onbelicht als men door middel van louter financiële vergoedingen deeltijdarbeid wil bevorderen.

De onderliggende emancipatoire gedachte van deeltijdarbeid is het bevorderen van betaalde, buitenshuis verrichte arbeid door vrouwen. Om zodoende een meer evenwichtige verdeling van de posities van vrouwen en mannen binnen de maatschappelijke arbeidsverdeling te verkrijgen. Dit betekent, dat ook de huishoudelijke taken gelijkmatig verdeeld worden over man en vrouw, hetgeen nu nog zeker niet het geval is.

Bovendien bestaat, indien men alleen deeltijdarbeid stimuleert, de kans, dat dit soort arbeid specifieke vrouwenarbeid wordt, met lage lonen, weinig verantwoordelijkheid en minder promotiekansen. Dit laatste vooral, omdat men nog van mening is, dat hogere functies niet opgesplitst kunnen worden. Een mening, die door uitkomsten van onderzoeken wordt weerlegd: deeltijdarbeid in hogere functies blijkt zeer wel mogelijk.

Redenen genoeg om deeltijdarbeid niet alleen in de financiële sfeer te plaatsen, maar het ook te bezien vanuit bedrijfsorganisatorisch en maatschappelijk oogpunt.

BEGELEIDING VROUWELIJKE STUDENTEN

Indien bij vrouwelijke studenten problemen ontstaan bij hun studie of bij de omgang met hun, ver in de meerderheid zijnde, mannelijke collega's bestaat er dit jaar voor het eerst de mogelijkheid deze problemen met een zich daartoe beschikbaar stellende docente te bespreken.

Hoewel, bijvoorbeeld, Har Cosijn dit initiatief onzinnig zal vinden (immers, mannen hebben toch ook problemen) mag het volgende probleem blijk geven van het nut van een contactvrouw. In een propedeuse-werkgroep, waaraan voornamelijk mannelijke studenten deelnemen, krijgt de vrouw, die haar mond opendoet te horen, dat ze 'die beter dicht kan houden, want wat weet ze immers van economie. Bovendien, wat doet ze hier als vrouw eigenlijk?'

De meeste mensen zullen, als eenling, hier niet lang bestand tegen zijn. Met als mogelijk gevolg, dat vrouwelijke economie-studenten (onder wie

het percentage afvallers overigens niet groter is dan onder de mannen) het na een tijdje studeren hier niet meer zien zitten en opstappen.

De contactvrouw zou dit soort teleurstellingen wellicht wat kunnen verzachten en trachten te voorkomen, dat vrouwen om voornoemde reden willen stoppen met hun economie-studie. Er zijn immers nog veel te weinig vrouwelijke economisten.

De docente, die zich beschikbaar stelt voor het bespreken van problemen van vrouwelijke studenten is *Maria Brouwer*, vakgroep Bedrijfs-economie, kamer 3307, tel. (525)4156.

VROUWENSTUDIES

De beschikbare formatietijd voor vrouwenstudies wordt gebruikt voor onderzoek, het bijhouden van literatuur, het onderhouden van contacten met wetenschappers die elders in den lande bezig zijn met vrouwenstudies, het geven van lezingen en last but not least aan een papervervangend werkkollege over (in het eerste semester '81/'82) het onderwerp 'Productie in het gezin'.

Er zijn tevens onderwerpen, die in het kader van een kandidaatspaper niet voldoende uitgediept kunnen worden en die wellicht interessant zijn om verder uitgewerkt te worden in een doktoraalskriptie.

Die onderwerpen zijn bijvoorbeeld: 'de invloed van de conjunctuur op de werkloosheid onder vrouwen' en 'het toegenomen arbeidsaanbod van vrouwen als verklaring voor haar hoge werkloosheid'.

Belangstellende studenten worden verwezen naar *drs. M. Bruyn-Hundt*, kamer 3350. Daar is tevens uitgebreide informatie te verkrijgen. Tijd: maandag van 14-17 uur; dinsdag en donderdag van 9-17 uur. Telefoon: 525 4195

MARKETING

Dat vrouwen in de marketing een belangrijke rol vervullen zal niemand ontkennen. Niet als beleidsmaaksters uiteraard, maar meer als reclame-ob(sub)-jekt.

We kennen allemaal de mooie dames bij de autostand op de Rai; het diepe dékolleté bij de Hoppe of iets dergelijks en de, door het één of ander produkt gebruijnde juffrouw in minibikini die zich aan het strand door hordes (warm aangeklede) mannen laat fotograferen.

Niet alleen bij het aanprijzen van produkten worden vrouwen te pas en te onpas gebruikt, ook in personeelsadvertenties blijken zij een aardig lokkertje.

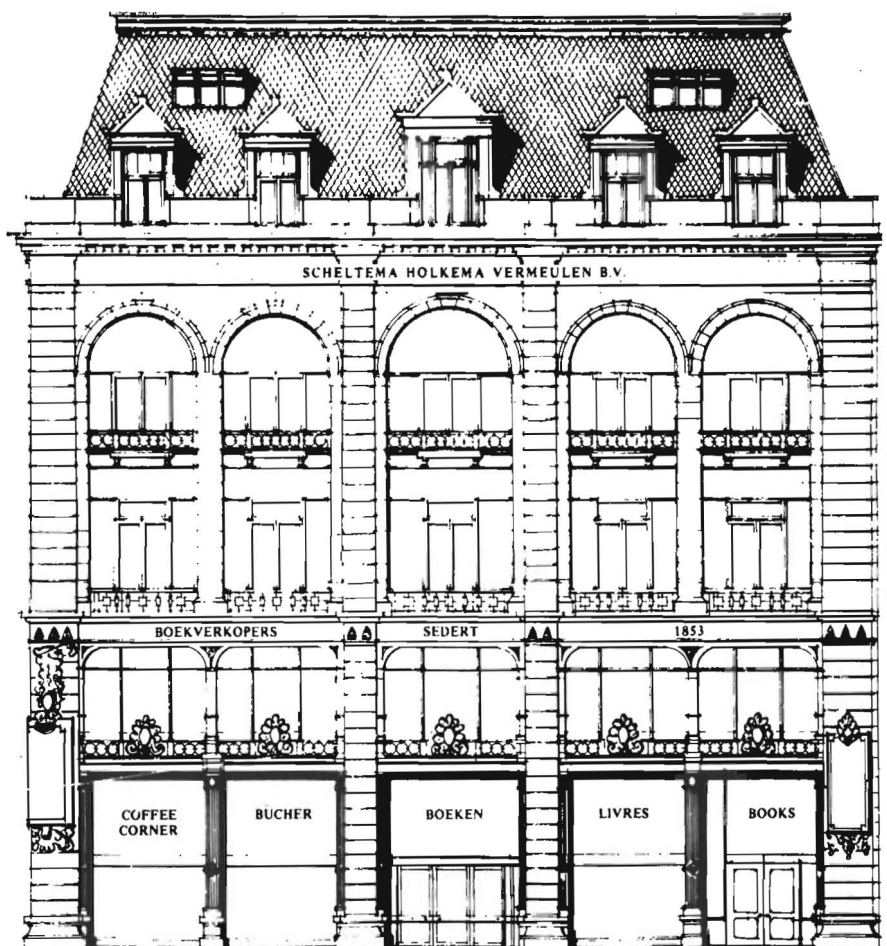
Reklameburo Hansnel (van de flitsende boys) zoekt een foodaccount: 'Wij doen een serieus foodaccount met een budget van rond de zes nullen een krokant aanbod. Want we hebben honger in plaats van lekkere trek.'

En welk plaatje voegt men bij deze tekst? Een foto van een vrouw, die haar baby de borst geeft. Honger voor de baby, lekkere trek voor de a.s. foodaccount.

SCHELTEMA HOLKEMA VERMEULEN B.V.

Sinds 1 maart 1981 met een sterk uitgebreide afdeling economische wetenschappen voor een ruime keuze op het gebied van: accountancy, financiering, automatisering, marketing, organisatie, economie en geografie.

Robert Sugden - The political economy of public choice
M. Robertson, 1981	f 37,60
E. J. Mishan - Economic efficiency and social welfare
Allen & Unwin, 1981	f 62,90
Victor Argy - The postwar international money crisis - an analysis
Allen & Unwin, 1981	f 50,25
Redistribution with growth. Policies to improve income distribution in developing countries in the context of economic growth. eds. H. Chenery a.o.
Oxford Univ. Press / World Bank 1981	f 21,60
De pluriforme economische macht. Red. W.A.A.M. de Roos, Jaarboek Studiekring Post-Keynesiaanse Economie 1981
Samsom, 1981	f 27,00
K. van der Pol - Marx contra Ricardo. De wet van de dalende winstvoet.
Wolters - Noordhof, 1981	f 42,50
Charles Handy - Management goden
Kluwer, 1981	f 45,00
Ichak Adizes - Mismanagement
Samsom, 1981	f 47,50
Manfred F. R. Kets de Vries - Raadsels in de organisatie, een klinische benadering van het management
Samsom / Intermediair, 1981	f 52,50
N.J.T.A. Kramer - Informatie systemen
Kluwer, 1981	f 65,00
L.A. Soenen - Valutabeheer
Spectrum, 1981	f 20,00
H.W. de Jong - Dynamische Markttheorie. 2e druk
Stenfert Kroese 1981	f 59,00

scheltema holkema vermeulen bv

boekverkopers sedert 1853

spui 10 1012 WZ amsterdam holland tel. 020-267212